

V. TEJÁGAZATI KONFERENCIA

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács idén immár ötödik alkalommal rendezte meg – ezúttal a Földművelésügyi Minisztérium támogatásával, a Magyar Turizmus Zrt. Agrármarketing Vezérigazgatósággal közös szervezésben – a már hagyománynak számító éves tejágazati konferenciáját. Az eseményre – amely a „Nélkülözhetetlen marketing” címet viselte, 2015. november 26-án került sor.

A rendezvény különlegességét egyebek mellett az adta, hogy az Európai Unió mintegy 30 év után 2015 tavaszán szüntette meg a közösség adminisztratív termelés-korlátozó struktúráját, a tejkvóta rendszert. A tejkvóta megszüntetése új kihívásokat jelent, de egyben új lehetőség is a magyar tejágazat számára.

A konferenciát **Mélykúti Tibor**, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács elnöke, valamint Dr. Faragó Péter, a Magyar Turizmus Zrt. vezérigazgatója nyitotta meg.

Mélykúti Tibor köszöntőjében hangsúlyozta, legfontosabb cél, hogy hazai nyerstejből idehaza feldolgozott tej és tejtermékek kerüljenek minél nagyobb arányban a hazai polcokra, ehhez azonban modern, versenyképes és hatékony hazai feldolgozóiparra lenne szükség. Ez a

Mélykúti Tibor, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács elnöke

törekvés tökéletes összhangban van a kormány munkahely teremtési szándékaival is. A tejpiaci helyzet kapcsán elmondta, a hazai nyerstej árának csökkenése éves szinten mintegy 24,5%. A számokat nézve kijelenthető, hogy a régióban a magyar nyerstej árak a legalacsonyabbak, ráadásul a tejtermékek feldolgozó átladási árai sem nőnek idehaza.

(A konferenciáról készült beszámolóunk jelen kiadványunk 2. oldalán folytatódik.)

Aktuális:

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács a tejágazat aktuális piaci helyzetéről, valamint a Kormányzat részére megfogalmazott – a tejágazat piaci helyzetének javítására vonatkozó – átfogó javaslatcsomagot nyújtott be az érintett szaktárcák vezetőinek (miniszterek, államtitkárok).

2016 első napjaiban pedig a miniszterelnök, valamint az illetékes szakminiszterek részére került megküldésre a tejágazat áfacsökkentésének szükségességét érdemben alátámasztó dokumentum.

Ugyanekkor nyújtottuk be a nagyvállalati feldolgozói körbe tartozó tejfeldolgozók fejlesztési igényeivel kapcsolatos érvanyagunkat.

V. TEJÁGAZATI KONFERENCIA

(folytatás az első oldalról)

Dr. Faragó Péter, a Magyar Turizmus Zrt. vezérigazgatója köszöntőjében elmondta, úgy véli, a tejszektor jövője nem kizárólag a tehenészetek és a tejfeldolgozók ügye, hanem foglalkoztatási, egészségügyi, és nem utolsósorban nemzetgazdasági kérdés. Mint fogalma-

Dr. Faragó Péter

zott, a turizmusnak a magyar agrárium által létrehozott javak és specialitások olyan stabil alapot jelentenek, amelyre hosszú távon lehet építeni. Hozzátette, a hazai fogyasztókhoz azt az üzenetet kell eljuttatnunk, hogy igenis nagy jelentősége van annak, ha megbízható forrásból származó, nyomon követhető, jó minőségű adózott tejet és tejterméket vásárolnak.

A vezérigazgató úgy véli, a turizmus az egyik kitörési pont a magyar agrárium számára, amely lehetővé teszi, hogy a kiváló minőségű magyar élelmiszerek és termékek újabb piacokra találjanak, és megismerjék őket határokon innen és túl is.

Tamásné Czinege Csilla, a NAV Közép-magyarországi Regionális Adó Főigazgatóság főigazgató asszonya a NAV tejágazati ellenőrzéseinek tapasztalatairól tartott előadást. A jogkövetési stratégia elemzése során elmondta, tapasztalatuk alapján kijelenthető, hogy az adófizetők általában jogkövető magatartást tanúsítanak. Sokan vannak ugyanakkor azok is, akik szeretnék ugyan eleget tenni kötelezettségeiknek, azonban ehhez némi segítségre szükségük van. A NAV ebben partner is, az elektronikus szolgáltatás és a tájékoztatási tevékenység bővítésével, adózóbarát kommunikációval, személyre szabott segítségnyújtással igyekszik megkönnyíteni az emberek dolgát.

Tamásné Czinege Csilla

Az EKÁER rendszer bevezetésének céljait ismertetve elhangzott, elsődleges cél az adóelkerülés, az arra létrehozott értékesítési láncolatok feltárása, valamint a jogszerűen működő gazdasági szereplők versenyhátrányának csökkentése, összességében pedig a jogkövetési szint emelése, továbbá a gazdaság fehéritése az alapvető szempont.

A tejszállítmányok 2015. évi adatai kapcsán elmondta, az EKÁER rendszerbe mintegy 229 ezer belföldi fuvar került rögzítésre, míg az EU-ba irányuló szállítások fuvarszáma mintegy 14,5 ezer körül alakult. Ez utóbbiak legfőbb célállomásának Románia számít, a fuvarok 35%-a irányult a szomszédos országba.

Az UHT tej kereskedelmi lánc ellenőrzése kapcsán kiemelte, a korábbiakban is meglévő számlázási láncolat az EKÁER rendszer 2015. márciusi bevezetését követően bővült, egy, a minősített adózói adatbázisban szereplő adózóval, aki mentesül a kockázati biztosítékadási kötelezettség alól. Elmondta továbbá, az elmúlt időszakban központosított ellenőrzés indult az ügycsoport szereplőire a szerteágazó belföldi és részben határon átnyúló láncolat felderítésére.

Carlos Martín-Óvilo, az Európai Bizottság Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóságának képviselője az uniós tejágazatra vonatkozó előrejelzéseket mutatta be előadásában. Elhangzott, az Unió egészét érinti a jelenlegi, az erős túlkínálat és az ezáltal drasztikusan lecsökkent nyerstej árak hatására kialakult helyzet.

Az Európai Bizottság a piaci információk, adatok minél teljesebb körű gyűjtésére, feldolgozására és publikálására törekszik, hogy ezzel is segítse a tejpiaci szereplőket gazdasági döntéseik meghozatalában, a piaci helyzetekhez való gyors alkalmazkodásban.

Carlos Martín-Óvilo

A jelenlegi és a közel jövőben várható helyzetet elemezve az előadó kitért a globális fogyasztás emelkedésére, ami a tejtermékek kereskedelmére pozitív hatással lehet. Előrejelzések szerint az extra keresleti igényt csak az EU tudja majd kielégíteni, tekintettel arra, hogy a versenytársak közül Új-Zélandon korlátozottak a természeti erőforrások, míg az USA-ban a növekvő belső kereslet kielégítése az elsődleges szempont. Továbbá a korábban erős export felvevő piacnak számító Kína keresletének csökkenését ellensúlyozza Afrika és más ázsiai országok növekvő kereslete.

Szakértők szerint a következő 10 évben a sajtgyártás 11 millió tonnára fog növekedni, amelynek nagy része az EU belső piacán kerülhet felhasználásra. Ugyancsak a belső piaci kereskedelem élénkülését várják a vaj piacán, míg a sovány tejpor és a savó esetében az export növekedésével számolnak. A többlet tej leveztetéséhez tehát a potenciálok rendelkezésre állnak.

Az Európai Bizottság az uniós tejpiac hosszú távú kilátásait kedvezőnek ítéli, a legnagyobb kihívást a piaci ingadozások jelentik. Az aktuális tejpiaci helyzet kezelésének az Európai Bizottság által elfogadott és preferált eszközei közé tartozik a vaj és sovány tejpor válságidőszakokban történő intervenciós és magántárolási támogatása és egyéb rendkívüli válságkezelő intézkedések. Ide tartoznak még a közvetlen kifizetések és a vidékfejlesztési programok, de fontos a promóció, az innováció, a minőségpolitika is.

Csillag-Vella Rita, a GfK Hungária Piackutató Kft. ügyfélkapcsolati igazgató asszonya előadásában a fogyasztói igények és szokások változását mutatta be a jelenlévőknek. Öröndetes tény, hogy Magyarország vásárlóerejének Európa átlagához viszonyított, 2008 óta tartó csökkenése megállt.

Az elmúlt 25 évben jelentősen átalakult a napi étkezési rutin Magyarországon is. A napi étkezések száma fo-

Csillag-Vella Rita

lyamatosan nő, 22%-ról 40%-ra nőtt a naponta négy-szer vagy többször étkezők aránya. A mindennapos reggeli és meleg ebéd fogyasztásának aránya azonban 76%-ról 66%-ra esett vissza. A kutatás megállapította, hogy a fogyasztók közül egyre kevesebben reggeliznek és meleg vacsora is ritkábban kerül fogyasztásra.

Öröndetes tény, hogy az egészséges életmód iránti igény folyamatosan nő. A megkérdezettek mintegy 66%-a vallja, hogy odafigyel a testsúlyára, és nőtt azok aránya is – az elmúlt 5 évben mintegy 16%-kal –, akik azt vallották, hogy legalább alkalmasszerűen sportolnak. Fentiekben túl nőtt az egészségesnek számító kategóriák fogyasztása is.

A tejtermékek piacát nézve pozitív változás, hogy az elmúlt öt évben – az ízesített/gyümölcsjoghurtokat leszámítva – szinte az összes tejtermék (sajt, tejföl, natúr joghurt, kefir) kedveltsége és fogyasztási gyakorisága nőtt. A tej kedveltsége az elmúlt időszakban nem változott.

A 2015. január-szeptemberi időszakot vizsgálva megállapítható, hogy az intenzív tejet vásárló háztartások közel heti két alkalommal vásároltak tejet és éves szinten mintegy 37 ezer Ft-ot költöttek erre a kategóriára.

Chiara Mauri, a Milánói Bocconi Egyetem Marketing tanszékének professzorasszonya előadásában olaszországi példákön keresztül annak bemutatására törekedett, hogy miként lehet elérni, hogy a hazai fogyasztók hazai előállítású termékeket vásároljanak. Közismert az olasz vásárlók patriotizmusa, a kérdés tehát, hogy milyen marketing eszközökkel és módszerekkel alakították ki és fejlesztik a fogyasztói kultúrájukat, mi módon érték el ezt a magas fokú tudatosságot.

Olaszországban több mint 450féle sajt van forgalomban, amelyek közül 53 rendelkezik oltalom alatt álló eredet-megjelöléssel.

Chiara Mauri

Nagyszerű választék, régi hagyomány és biztos minőség, ezt jelentik az olasz sajtók az olasz fogyasztók számára.

Az Európai Bizottság élelmiszerbiztonsághoz, -minőséghez és a vidékhez való viszonyulást vizsgáló 2012. évi felmérése alapján az európai fogyasztók 71%-a számára fontos információ a megvásárolni kívánt élelmiszer földrajzi származása. A vásárlói tudat tehát adott, az európai fogyasztók fogékonyak a helyi termékek preferálására, az ebben rejlő lehetőségek kiaknázására kell a megfelelő eszközöket megtalálni, és alkalmazni.

Az előadó a fogyasztói kultúra fejlesztésére 7 gondolatot ajánlott megfontolásra:

1. az örökség megfiatalítása;
2. a termék, történet megértéséhez a hely megismerése kívül-belül;
3. a fogyasztók „tanítása” – élvezetesen, szórakoztatóan;
4. elmenni a végsőig, és azon túl is;
5. láthatóvá válni a fogyasztók számára minden lehetséges kapcsolati ponton;
6. a származási hely promóciója;
7. más helyi kiválóságokhoz való csatlakozás – élelmiszer + művészet + divat.

Hagyomány, eredetiség, szenvedély – a kulcsszavak, amelyeket az olasz fogyasztók az olasz termékekkel párosítanak, és amelyek arra készítetik őket, hogy olasz termékeket vásároljanak.

Lipcsey György Imre, a Magyar Turizmus Zrt. agrármarketing vezérigazgató-helyettese a közösségi tejmarketing finanszírozási lehetőségeit mutatta be a jelenlévőknek.

Előadása elején röviden összefoglalta az MT Zrt. közösségi marketing tevékenységét. Mint mondta, az

Lipcsey György Imre

Agrármarketing Vezérigazgatóság gyűjti, integrálja és végrehajtja az NGM és az FM, valamint a szakmai szervezetek irányából érkező igényeket. A kormány által elfogadott Élelmiszeripari Fejlesztési Stratégiához illeszkedően most dolgozza ki a terméktanácsokkal, szakmaközi szervezetekkel közösen a Nemzeti Agrármarketing Programot. A tejmarketingre rátérve elmondta, a szemléletformálás, az egészséges, tudatos életmód szempontjából kiemelt jelentőségű célcsoportot jelentenek a gyerekek, iskolai edukációs program keretében őket az iskolákban szólítják meg előadásokkal, kiállításokkal, interaktív játékokkal. A 420 milliós tejmarketing program keretén belül a tejszív logó népszerűsítésén és az iskolai edukációs programon túl sor kerül egyebek mellett piackutatásra, valamint kiállításokon, rendezvényeken történő megjelenés támogatására is.

'FELDOLGOZÓI ÉRTEKEZLET'

2015. november 26-án, a tejágazati konferenciát követően került sor a Magyar Tejipari Egyesülés és a Tej Terméktanács tag feldolgozóinak részvételével a 'Feldolgozói Értekezlet' alakuló ülésére. A jelenlévő tejfeldolgozó vállalkozások áttekintették az aktuális tejpiacon helyzetet, különös tekintettel a feldolgozók beruházási igényeire. Az ülésen rögzítésre került a Feldolgozói Értekezlet munkaprogramja is.

A 2015/2016. 'KVÓTAÉVRE' PROGNOSTIZÁLT NYERSTEJ ALAPÁR KORREKCIÓJA

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács Elnöksége 2015. december 17-i ülésén úgy döntött, hogy a 2015. április 1. napjától 2016. március 31. napjáig tartó időszakra az alapár éves átlagára – 2015. szeptember 22-i ülésén – meghatározott 85 Ft/kg-os prognózist 81 Ft/kg-ra módosítja.

Az Elnökség a „kvótaév” negyedik negyedévében (2016. január-március) 77 Ft/kg átlag alapár alakulást jelez előre.

LIDL – MAGYAR TEJ HÉT

A Lidl Magyarország a Tej Terméktanáccsal partnerségben, a magyar tejágazat nehéz helyzetének javítása érdekében, a hazai tejek népszerűsítésének céljából 2015. október 19-29. között a polcokon elérhető magyar származású tejeknek kiemelt megjelenési lehetőséget biztosított.

A „**Magyar Tej Hét**” keretében a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács kóstoltatással egybekötött fogyasztói kommunikációs kampányt végzett 10 budapesti és 8 vidéki Lidl áruházban.

A kampány elsődleges célja volt a hazai tej és tejtermékek népszerűsítése, összekötve azt a megbízhatósággal és az egészséges életmóddal. Az üzenet kreatív módon hívta fel a fogyasztók figyelmét a kereskedelmi forgalomban lévő hazai tej és tejtermékek előnyeire, értékeire, kommunikálva azok tartalmi és eszmei értékeit.

A kampány kiemelt figyelmet fordított a hazai termékek vásárlásának jelentőségére, célul tűzte ki a „Tej-Szív” logó népszerűsítését, az eredetjelző ovális bélyegző megismertetését, valamint a fogyasztók edukálását.

FOGYASZTÁSÖSZTÖNZŐ KAMPÁNY – SAJTÓ-TÁJÉKOZTATÓ – ETEK

Folytatja a magyar tej és tejtermékek fogyasztásának ösztönzésére indított kampányát a Magyar Turizmus Zrt. Agrármarketing Vezérigazgatósága. A kampány célja a tudatos vásárlás fontosságának hangsúlyozása, a fogyasztásélénkítés és a helyi értékek védelme. A promóciós kampányban a Magyar Turizmus Zrt. Agrármarketing Vezérigazgatósága, valamint a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács az áruházi

kóstoltatás mellett integrált kommunikációs kampányt is folytat, melynek központjában a tejszív logó népszerűsítése mellett a fiatalabb generációk szemléletformálása áll.

A Völgy Vidék Sajtút Etyeki Sajtút Állomásán 2015. december 9-én tartott sajtótájékoztatón Mélykúti Tibor, a Tej Terméktanács elnöke elmondta, a tejágazatot az utóbbi időszakban nemcsak az EU által megszüntetett tejkvóta szabályozás, hanem az orosz embargó is nehéz helyzetbe kényszerítette. Úgy véli, az egyik lehetséges kiút, ha a hazánkban megtermelt jó minőségű tejet helyben fel is dolgozzuk, amely eddig nem nagyon volt jellemző.

Lipcey György Imre, a Magyar Turizmus Zrt. agrármarketing vezérigazgató-helyettese a sajtótájékoztatóról beszélt, a tejágazati kommunikáció céljai között szerepel az egységesülő jelölésrendszer, jól azonosítható magyar tej-arculat létrehozása, amely a tejszív-logót és a származási országot jelölő ovális jelzést egyaránt tartalmazza.

Hegedűs Imre, a Bicskei Mg Zrt. igazgatója szerint a diákoknak látniuk kellene hogyan legel a tehén, hogyan fejik a tehenet, és hogy készül a tejből a sajt és a vaj, így véleménye szerint többen vásárolnának magyar tejet.

ISKOLAI EDUKÁCIÓ 2015-2016.

Tej. Szívvel-lélekkel! címmel iskolai edukációs programot indított a Magyar Turizmus Zrt. Agrármarketing Vezérigazgatósága, a Földművelésügyi Minisztérium, valamint a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács mintegy 100 általános iskolában, 2015. december és 2016. február között. Ennek során a gyermekek, valamint az oktatásukban résztvevő pedagógusok megismerhetik a tej útját a tejtermelő gazdaságoktól a boltokig, a „Tej-szív” logó és az ovális bélyegző jelentőségét, valamint kitölthetnek egy kvízzjátékot a kampány ismeretanyagára vonatkozó kérdésekkel. Érdekesség, hogy a program részeként kifejlesztettek egy 2D típusú, tej témájú játékprogramot is.

A Tej Terméktanács Elnöksége 2015 januárjában hozott határozatot a közösségi marketing alap felállításáról. A Terméktanács a Földművelésügyi Minisztériumnál kezdeményezte, hogy a 2015. évi költségvetésen belül az idei tejtámogatások terhére, 420 millió Ft külön forrást biztosítson közösségi tejmarketing célokra. Az összeget a Magyar Turizmus Zrt. Agrármarketing Vezérigazgatóságán keresztül, kizárólag közösségi tejmarketing program finanszírozására használják fel.

A Terméktanács 2015 májusában fogadta el a 420 millió forintos közösségi marketing alap tervezett felhasználásáról szóló szakmai javaslatot, a szervezet által javasolt célokat és keretösszegeket pedig Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter és Faragó Péter, a Magyar Turizmus Zrt. vezérigazgatója külön szerződésben is rögzítette. E program részeként valósul meg az iskolai edukációs részprogram is.

Ennek során a Terméktanács kiemelt céljának tekinti a gyermekek, a fiatalok, a 'jövő nemzedék' tej- és tejtermék fogyasztásra és egészségtudatos táplálkozásra ösztönző nevelésének támogatását. További fontos tevékenység, hogy megszeretessék a tej és tejtermékek fogyasztását, bemutassák a tejtermékek sokféleségét és szerepét az egészséges táplálkozásban, fejlődésben. Mindezt cég és márka semlegesen, tudományos ismeretekre építve, de a fiatalokhoz leginkább közel álló nyelvezetben teszik.

A Terméktanács már korábban felismerte a fiatalokat jellemző, többnyire helytelen fogyasztói szokásokat, ezért az Iskolai Edukációs Programot már több mint tíz éve folyamatosan megszervezik. A program az újszerű, modern technikai kivitelezése miatt rendkívül népszerű a diákok körében, élménypontként funkcionál az iskolákban. Az installáció része többek között az érintőképernyős interaktív játék, szórólap, filmvetítés, plakát, kiadvány, oktatófilm és előadás is.

A kampánnyal párhuzamosan a www.facebook.hu/tejtermek oldalon online nyeremény versenyen vehetnek részt a diákok.

II. NEMZETKÖZI AGRÁRIPARI TEJ FÓRUM

A II. Nemzetközi Agráripari Tej Fórum 2015. november 18-19. között került megrendezésre a Moszkva megyei Krasznogorszk-ban. A konferencián az Oroszország által elrendelt embargóból fakadó külgazdasági intézkedésekért felelős miniszteri biztos úr felkérésére a Tej Terméktanács ügyvezető igazgatója is részt vett.

A konferencia „Importkiváltási stratégia: a tejágazat fejlődésének új vektora” című plenáris ülésén megvitatták a tejágazat fejlesztésének kérdését az importkiváltási stratégia tükrében, továbbá kerekasztal-beszélgetéseket rendeztek a tejágazatot érintő fontosabb befektetési, kivitelezési, támogatási, innovatív technológiai, tejirányú állattartási témakörökről. Számos állami hatósági képviselő – többek között az Oroszországi Föderáció (OF) miniszterelnök-helyettese, az OF mezőgazdasági minisztere, az OF Állat-és Nővény-egészségügyi Felügyelet Szövetségi Szolgálatának vezetője és Moszkva Megye Kormányzóságának képviselője, mezőgazdasági minisztere – is felszólalt, ezzel is jelezve a tejágazat fejlesztésének tulajdonított kiemelt szerepet.

Többször kinyilvánításra került, hogy Oroszország 100%-ban import függetlenségre törekszik a tejtermékek vonatkozásában (úgy, hogy pillanatnyilag még csökken az orosz tejtermelés). Nagyságrendileg a szükséges nyerstej 50%-a hiányzik a piacról.

Oroszország a világ 5. legnagyobb tejtermelője (kb. 31 millió tonna), viszont a megtermelt tej csupán 57%-a kerül értékesítésre, vagy feldolgozásra, ami világviszonylatba alacsonynak számít. Az átlagos tejhozam csak 4000 liter/év/tehén, a cél, hogy ez 8000 literre emelkedjen (Moszkva megyében 6000 literes a hozam). A nyerstej termelést legalább 35%-kal kell emelni 2020-ig, az értékesített vagy feldolgozott tej mennyiségét pedig 55%-kal.

Oroszország mezőgazdaságra irányuló támogatási rendszere eltér az EU-ban, vagy az USA-ban alkalmazott rendszerektől. A Kormánynak az importkiváltási stratégia keretein belül nyújtandó támogatások mellett szüksége van a privát hazai beruházókra, hiányuk esetén nyitottak a külföldi beruházók ösztönzésére. Az orosz üzletemberek (bankok) csak akkor hajlandóak befektetni az orosz tejszektorba, ha megbízható és állandó jogszabályok lépnek életbe, az ágazat fenntartható lesz, a fogyasztói igények folyamatosan és hosszú távon nőni fognak, a hamisítás elleni küzdelem eredményeket fog elérni, lesz valódi orosz (genetikai, termékfejlesztési) kutatás és a beruházási, támogatási rendszer transzparens lesz. A tejtermelők egyértelmű politikai szándékot, a tejágazat felemelése melletti hosszútávú elkötelezettséget, jelentős beruházási támogatásokat várnak a kormányzattól. Minden félnek (termelő, feldolgozó, hatóság, kormányzat, beruházó) létfontosságú tényező ugyanakkor a fogyasztó véleménye.

A konferencián az EU tagállamai közül senki nem kapott felszólalási lehetőséget, az Európai Unió és az embargó kérdéskörét minden felszólaló és előadó diplomatikusan kerülte.

TAKARÉKBANK – TEJ TERMÉKTANÁCS EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS

Együttműködési megállapodást kötött a Takarékbank és a Tej Terméktanács, 2015. december 11-én. A megállapodás – melyet Szabó Levente, a Takarékbank vezérigazgatója és Mélykúti Tibor, a Tej Terméktanács elnöke írt alá – célja, elősegíteni a mezőgazdasági és vidékfejlesztési stratégiában foglalt célkitűzések elérését, illetve a rendelkezésre álló uniós és hazai források kihasználását új, célzott termékek, finanszírozási konstrukciók kidolgozása által. Az egyezményt aláíró felek vállalták, hogy különös figyelmet fordítanak a hazai tejfogyasztást ösztönző programok sikeres megvalósítására is.

A Takarékbankkal kötött partneri megállapodás támogatást nyújt a Tej Terméktanácsnak és a tejszektor szereplőinek abban, hogy az előttük álló feladatokat hatékonyabban végezhessék el. Ilyen feladat például

a hazai élelmiszeripar erősítése a feldolgozói háttér hosszú távú fejlesztésével. A magasabb hozzáadott értéket képviselő feldolgozott termékek arányának emelésével ugyanis az agrárium nagyobb mértékben járulhat hozzá a cégek eredményességéhez és a nemzetgazdasági termeléshez is.

Az aláírt megállapodás elősegítheti a Tej Terméktanács azon célkitűzéseinek teljesülését is, hogy a tejágazat minél kedvezőbb pozíciót érjen el az új európai uniós költségvetési ciklusban.

KÍNAI TEJ/TEJTERMÉK AUDIT

2015. október 19-22. között sikeresen lezajlott a kínai hatóság (AQSIQ) által kivitelezett magyarországi helyszíni ellenőrzés. A látogatás deklarált célja volt, hogy a kínai hatóság megértse, és felmérje a magyar hatósági felügyeleti rendszer működését.

Az audit célja az volt, hogy a cégek által előállított tejtermékek kínai piacra történő bejutásának feltételeit megteremtse.

A kínai delegáció tájékoztatása szerint a látogatásról jelentés készül. A magyar hatósági felügyeleti rendszer megfelelése esetén egy újabb helyszíni ellenőrzés várható Magyarországon, amely során az üzemengedélyezésért felelős Kínai Akkreditációs hivatal (CNCA) a helyszínen ellenőrzi a kínai exportra jelentkezett létesítményeket. A CNCA auditra várhatóan az idén sor kerül.

A Terméktanács az audit sikeressége, valamint az egyszerűbb lebonyolítás érdekében – a Földművelésügyi Minisztérium felkérésére – a vizsgálat alá vont tejfeldolgozó üzemekre eső költségek előfinanszírozását átvállalta.

HATÓSÁGI BEJELENTÉSEK

A Tej Terméktanács 2015. IV. negyedévében 1.5% zsírtartalmú import UHT tej forgalmazása során adófizetési kötelezettség elmulasztása gyanújával egy esetben tett bejelentést a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felé. Fogyasztó megtévesztésére alkalmas jelölés alkalmazása miatt két esetben éltünk bejelentéssel a NÉBIH felé, a vizsgálat mindkét esetben lezárult. Egy esetben a hatóság a forgalmazónál jogszabálysértést nem állapított meg, a másik esetben az eljárás a forgalmazó kötelezettségvállalásával zárult a csomagolóanyag és a weboldal jogszabályoknak megfelelő módosítása vonatkozásában. Fogyasztó megtévesztésére alkalmas reklámozás miatt a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság felé tettünk bejelentést, és további egy bejelentés készült a Magyar Élelmiszerkönyv előírásainak megsértése gyanújával a NÉBIH felé.

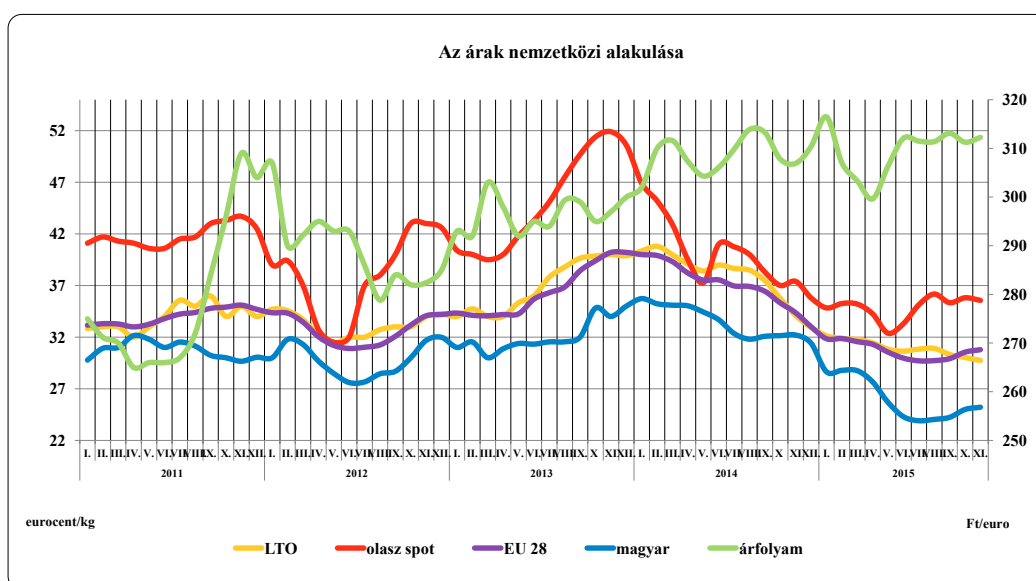
Egy korábbi, fogyasztó megtévesztésére alkalmas jelölés alkalmazása miatt a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság felé tett bejelentésünk kivizsgálásra került,

a hatóság a jogsértést megállapította és a forgalmazót jogkövető magatartás tanúsítására kötelezte.

Közben a Tej Terméktanács a hazai és import 1.5% zsírtartalmú UHT tejek közötti jelentős árkülönbösg okán adófizetési kötelezettség teljesítésének valószínűsíthető elkerülése tárgyban a NAV felé tett közérdekű bejelentései közül újabb két esetet tárt fel az adóhatóság, amely esetben a szükséges intézkedéseket megtette. Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény adótitokra vonatkozó rendelkezései szerint az adóhatóság a megtett intézkedésekről, a vizsgálatokról és azok eredményéről egyéb tájékoztatást nem adhat. Egy, még 2014. évben kelt – 1.5% zsírtartalmú import UHT tej vonatkozásában tett – és a NÉBIH által kötelezettségvállalás előírásával lezárt bejelentésünk vonatkozásában a hatóság utólagos ellenőrzést folytatott le az adott kereskedelmi egységben, amely vizsgálat során jogsértő magatartást nem állapítottak meg. A hatósági bejelentések részletes adatai megtekinthetők honlapunk (www.tejtermek.hu) nyitóoldalán, a „Hatósági bejelentések áttekintése” című dokumentumban.

TEJPIACI INFORMÁCIÓK

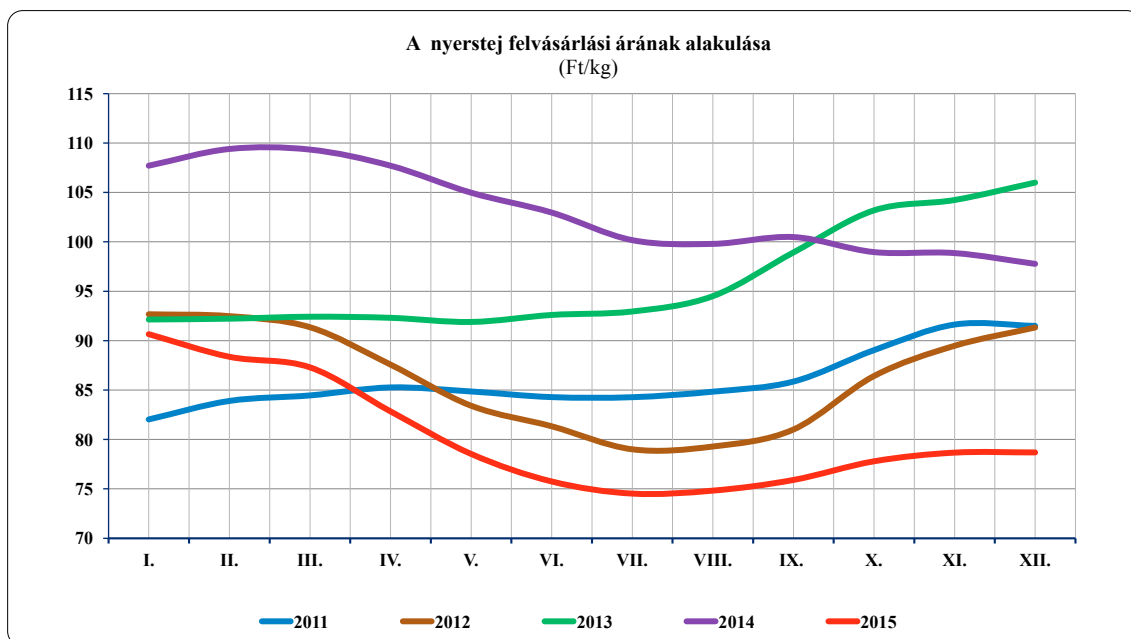
Az EU nyerstej árainak július óta tartó mérsékelt javulása folyamatos, a novemberi 30,78 eurocent/kg átlagár 3,6%-kal magasabb a júliusi árnál. A 2014. novemberi átlagárhoz viszonyítva azonban még mindig jelentős, 10% az elmaradás. Az olasz spot árban ugyanakkor novemberben már egy enyhe (0,7%-os) csökkenés kezdődött, amit azonban decemberben egy nagyobb, 6%-os csökkenés követett, a decemberi spot ár már csak 33,42 eurocent/kg. A decemberre becsült uniós átlagár (30,60 eurocent/kg) ugyancsak csökkenést vetít előre. A magyarországi átlagár novemberben még tovább emelkedett. A 25,21 eurocent/kg átlagár az idei legalacsonyabb júliusi árnál 5,5%-kal magasabb. A december hónapra becsült átlagár (24,95 eurocent/kg) azonban itt is csökkenést jelez. Az LTO árfigyelésébe bevont nagyobb tejfeldolgozó vállalkozások felvásárlási árait 2015 májusa óta jellemző viszonylagos stabilitás szeptemberben megszűnt, a csökkenés azóta folyamatos, a novemberi 29,74 eurocent/kg átlagár 4%-kal alacsonyabb az augusztusi árnál.

Forrás: MNB, LTO, Milk Market Observatory, Camera di Commercio Verona
Az adatok nem azonos beltartalomra vonatkoznak, de a tendenciák összehasonlíthatók.

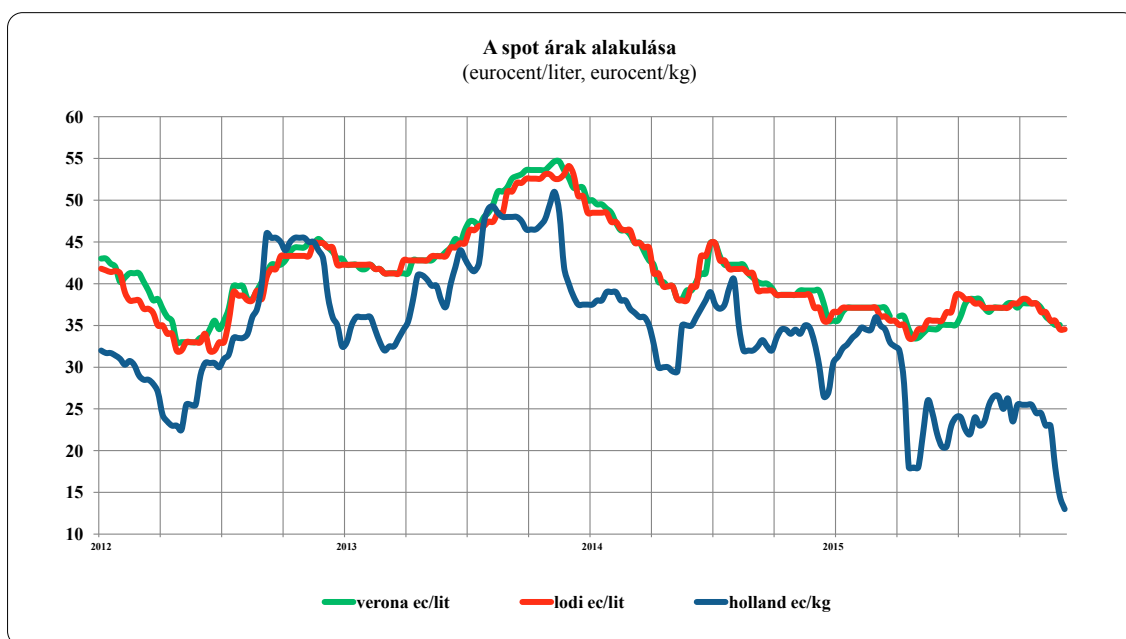

A hazai nyerstej árakat jellemző tendencia továbbra is az uniós trendet követi, mértéke azonban jóval az átlagot meghaladó. 2015 júliusa óta, amikor is az elmúlt 5 év legalacsonyabb felvásárlási árát mérték, folyamatosan emelkedik a nyerstej ára. A növekedés azonban mérsékelt, a legnagyobb, 2,5%-os javulást az októberi árak mutatják szeptember hónaphoz viszonyítva. A novemberi ár azonban már csak 1,1%-kal haladta meg az előző havi árát, míg a decemberi 78,68 Ft/kg felvásárlási ár mérsékelt emelkedést mutat a 78,66 Ft/kg novemberi árhoz képest. 2014 decemberéhez viszonyítva az árakat, a csökkenés mértéke továbbra is jelentős, az uniós átlagnál jóval nagyobb, 19,5%.

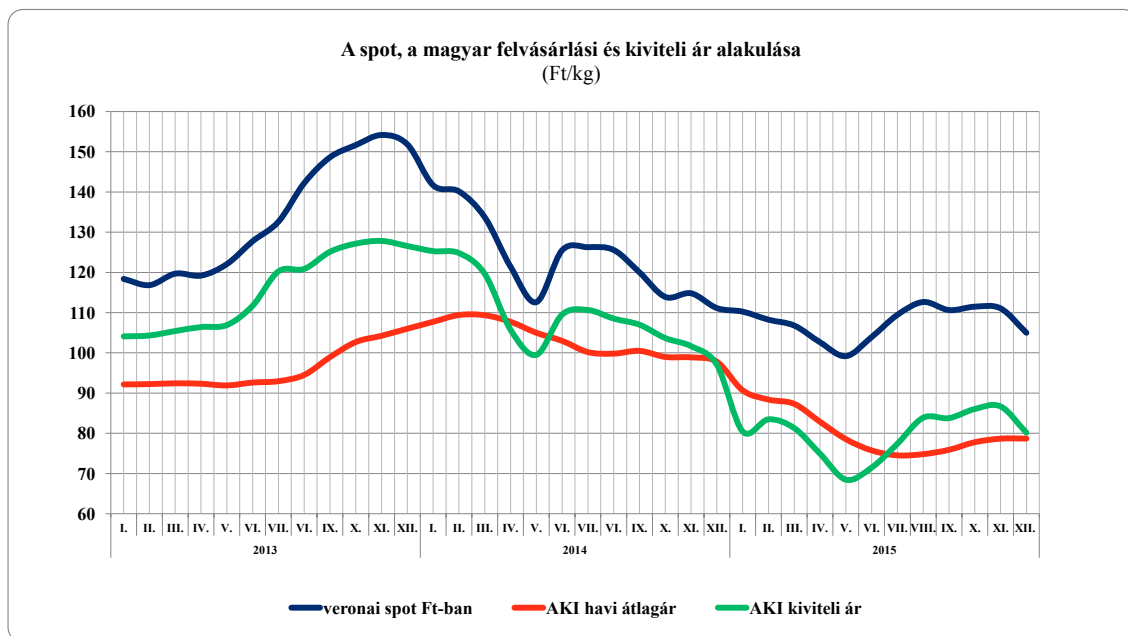
Forrás: AKI

A nyerstej azonnali (spot) piaci ára Olaszországban 2015 októberében átmeneti javulást mutatott, november első hetében azonban újra csökkenés vette kezdetét. Az árak azóta is hétről-hétre átlagosan 1,5%-kal folyamatosan esnek, december utolsó hetében a veronai spot ár 35,05 eurocent/liter. A Lodi spot árak tendenciában és árszintben is hasonlóak a veronai spot árakhoz. A holland spot piacon a csökkenés jóval drasztikusabb volt, és az árakat leginkább az ingadozások jellemzik. Október elején az ár emelkedni kezdett, de a javulás csak átmeneti volt, november hónapban olyan mértékű áresés vette kezdetét, hogy az elmúlt 4 év legalacsonyabb árszintjét elérve december utolsó hetében már csak 13,00 eurocent/kg volt az ár. Ez a 2015. januári árnak csupán 42,6%-a, de a 2016 januárjának első hetében mért 16,50 eurocent/kg ár már javulást mutat.

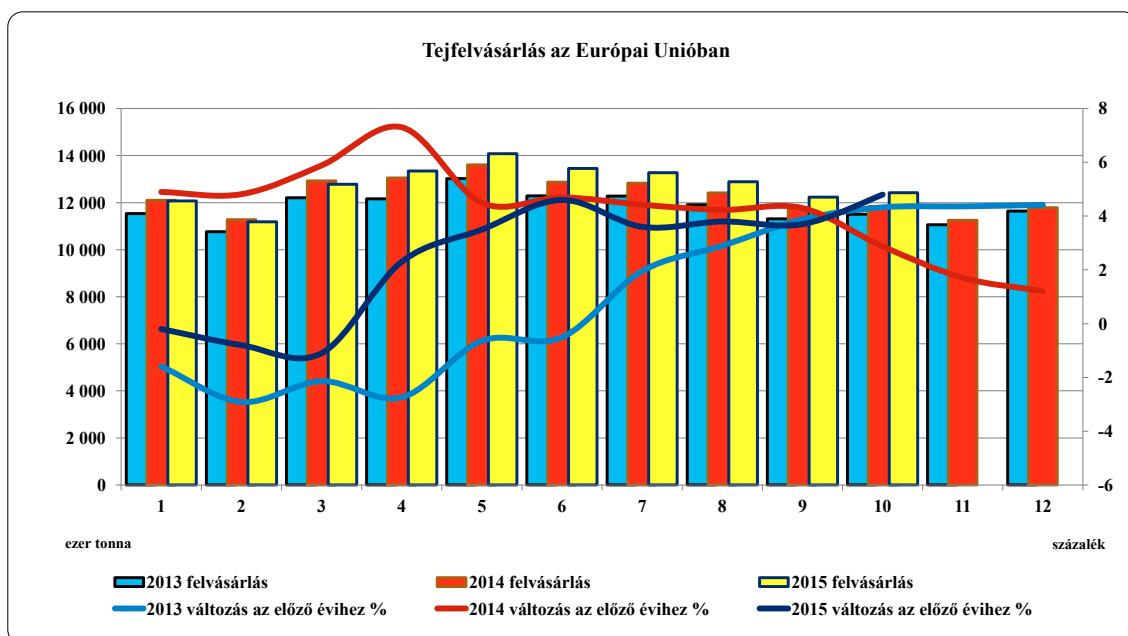
Forrás: CLAL

A hazai felvásárlási és kiviteli árak trendje tipikusan megegyezik a spot piaci trenddel, a felvásárlási árak esetében azonban pár hónapos késedelemmel. A spot árakat jellemző tendencia az export árakban ennek megfelelően nyomon követhető, az árak esése ugyanúgy megállt nyár végére, majd az őszi hónapok relatív stabilitását követően év végén ismét csökkenés vette kezdetét. A december havi kiviteli ár, a spot piaci árakat jellemző csökkenés mértékénél nagyobb arányban, 7,5%-kal marad el a novemberi ártól. A felvásárlási áraknál ez az év végi csökkenés még nem jelentkezett, a decemberi ár kis mértékben ugyan, de meghaladta a novemberi árat. A kiviteli ár és a felvásárlási ár közötti 10%-ban állandósult különbség a kiviteli ár esése miatt december hónapban 2%-ra mérséklődött.

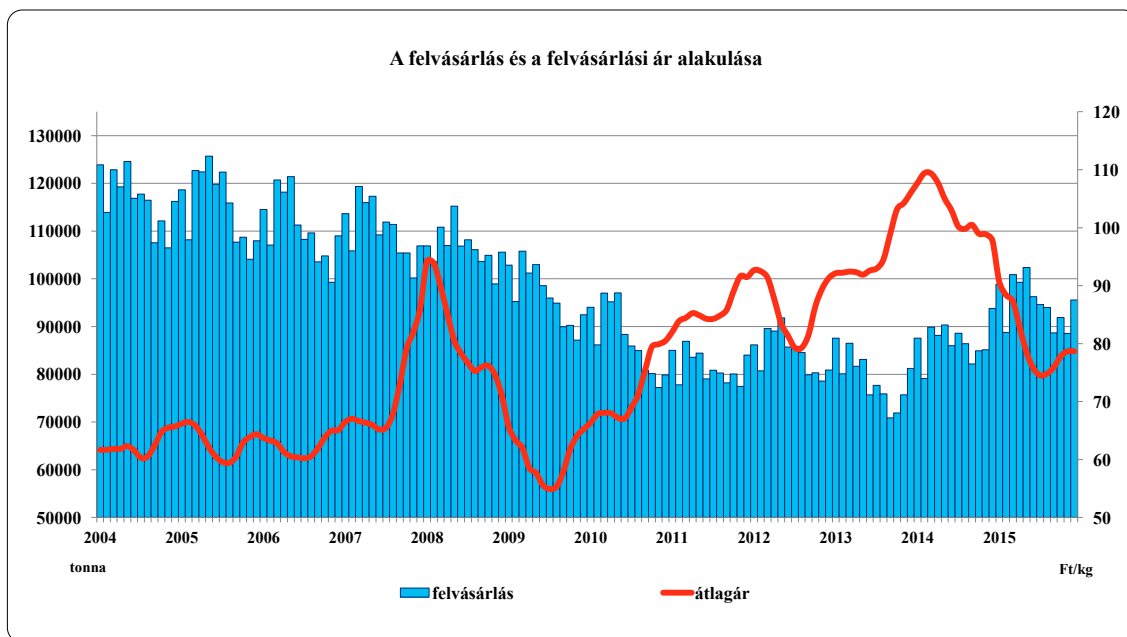
Forrás: AKI, Camera di Commercio Verona

Az EU havi tejfelvásárlási adatai alátámasztják azt a szakértők által folyamatosan kommunikált prognózist, miszerint a 2015. évi felvásárlásban a kvótarendszer április elsejei eltörlése nem okoz ugrásszerű növekedést. A 2015. júniusi felvásárlási csúcsot követően a felvásárolt mennyiség hónapról-hónapra csökkent, csak október hónapban mértek egy enyhe, 1,5%-os termelésnövekedést az előző hónaphoz képest. Az első 10 hónap felvásárlása 2,4%-kal haladja meg a 2014 azonos időszakában felvásárolt mennyiséget.

Forrás: CLAL

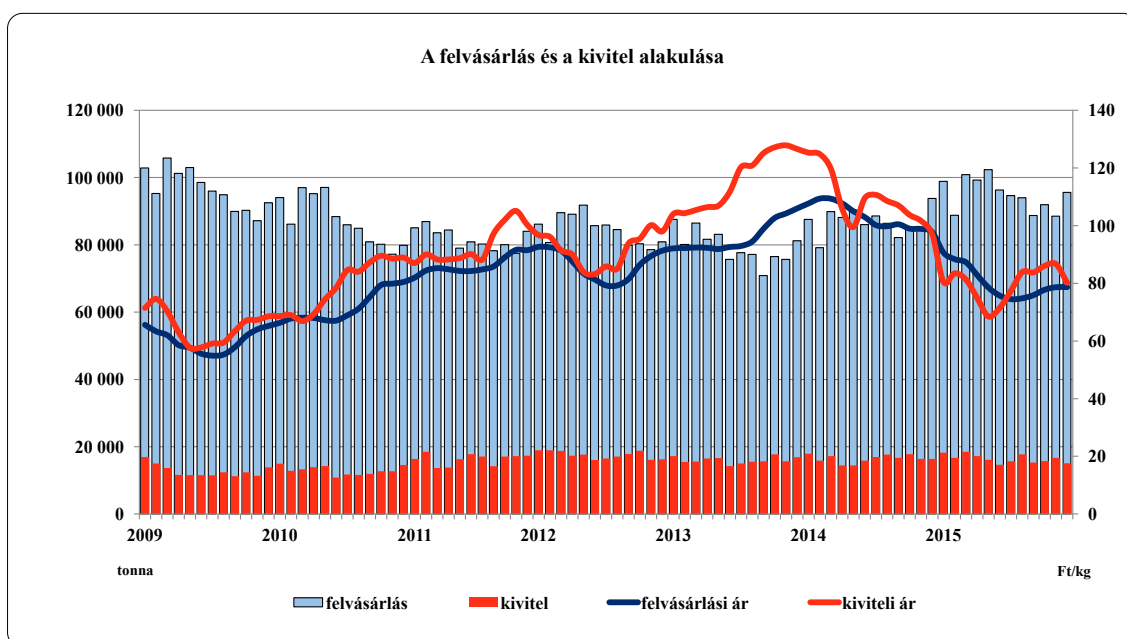
Magyarországon a termelésnövekedés az előző év azonos időszakával összehasonlítva rekordméretű. Az év első hat hónapjában az EU 28 tagállama közül Magyarországon nőtt legnagyobb mértékben a felvásárlás. Július hónapban a termelésnövekedés mértéke csökkenni kezdett, de Magyarország továbbra is az élen jár a termelés előző évhez viszonyított növekedésében. Az AKI adatai szerint a 2015. évi felvásárolt mennyiség 9,3%-kal haladja meg az előző évben felvásárolt mennyiséget. A felvásárlási átlagár a fentebb részletezett trend szerint alakul.

Forrás: AKI

A magyar tejpiac sajátossága, hogy a nyerstej kivitel szintje igen magas. Ebben továbbra sincs változás, az exportált mennyiség a felvásárlás 15-18 %-ában állandósult. A kivitel 2015 őszen csökkent, majd a november hónapban mért kismértékű emelkedést követően december hónapban újra kisebb mennyiségben került nyerstej exportálásra.

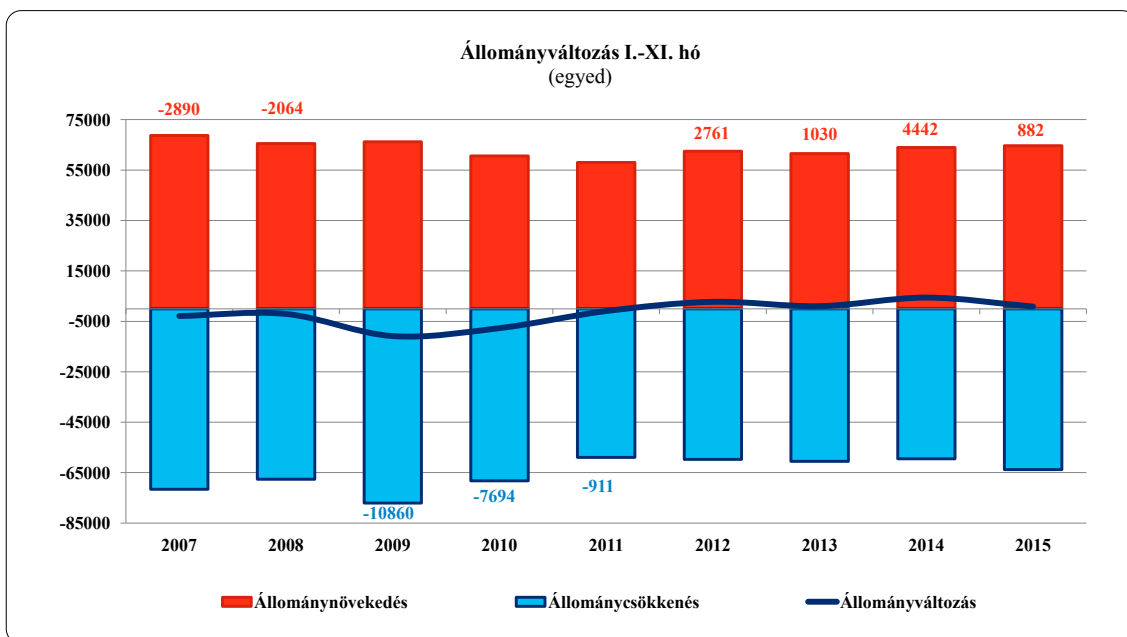
Míg a 2015. év vonatkozásában a felvásárolt mennyiség 10%-kal haladja meg a 2014. évi felvásárlást, addig az exportált nyerstej mennyisége a 2014. évi mennyiséggel közel azonos szinten maradt. A kivitel és a felvásárlás aránya a 2014. évi 19%-ról 17%-ra mérséklődött.

Forrás: AKI

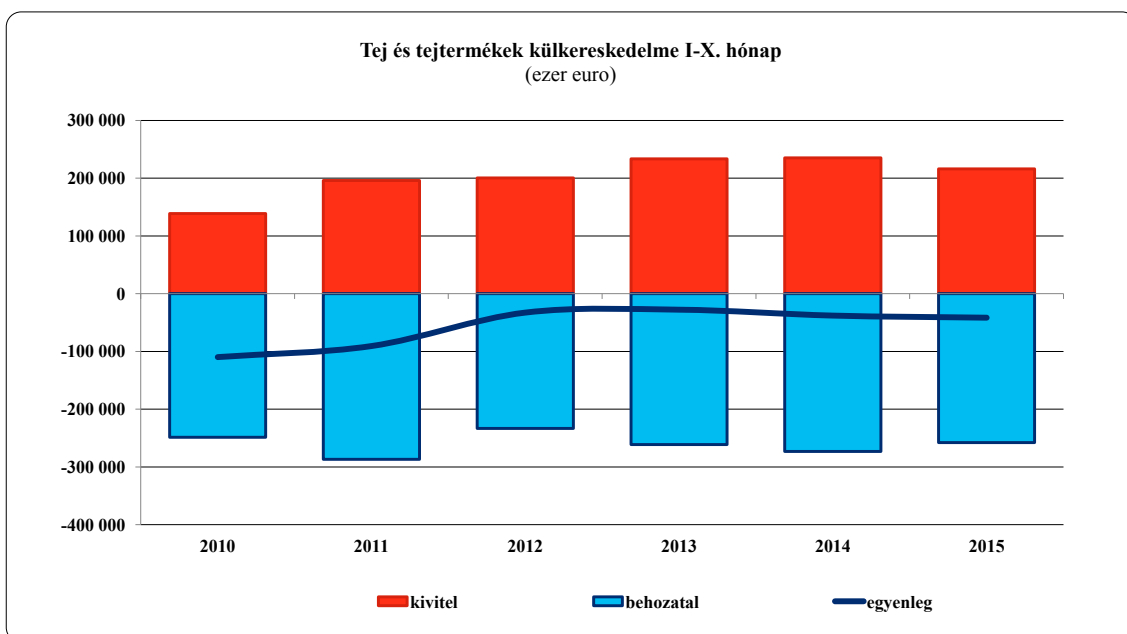

A 2015. I-XI. hónapban mért állománynövekedés kis mértékben (1%) a 2014. I-XI. havi állománynövekedés szintje feletti, az állománycsökkenés azonban 7%-kal magasabb. Mindez a 2015-ben megnövekedett tehénkivonással magyarázható, amelynek döntő részét a vágóhídra értékesítés teszi ki. Ennek is köszönhető, hogy az év első részében tapasztalt nagyobb arányú eltérés a két év átlagában az év végére jelentősen mérséklődött.

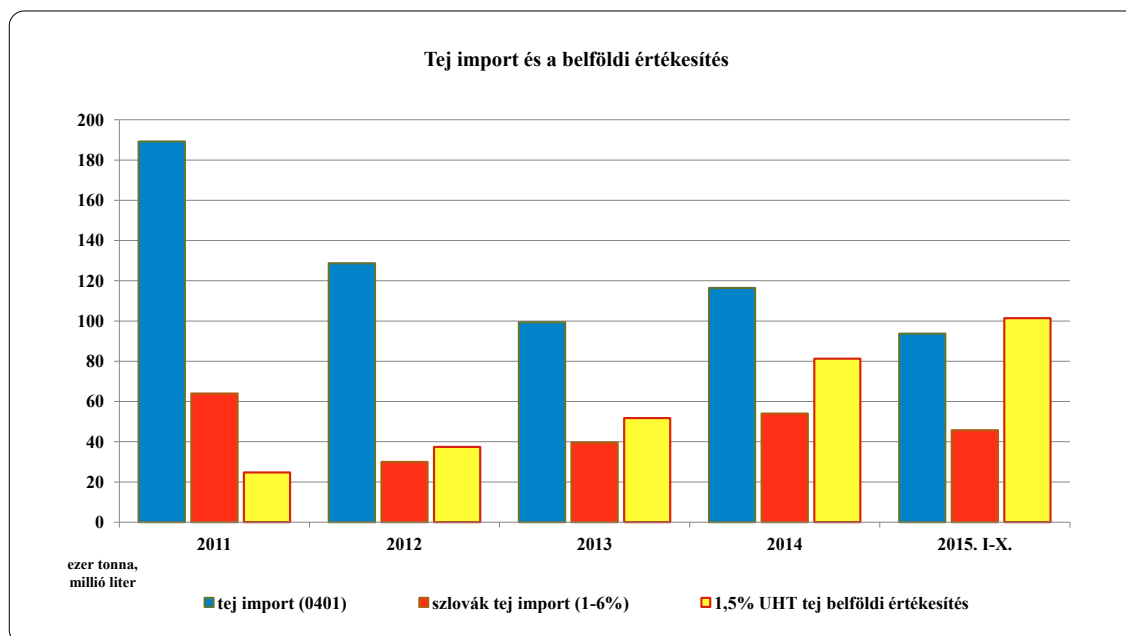
Forrás: ÁT Kft.

Magyarország tejtermék külkereskedelmi adatai arányaiban nem változtak 2015 első 10 hónapjában. Mind az export, mind az import vonatkozásában alacsonyabbak az értékek 2014 azonos időszakát alapul véve. Az import adatok 8%-kal maradnak el a 2014. évi adatoktól, és 10%-kal alacsonyabbak a 2011. évinél, amikor is – az elmúlt 5 év viszonylatában – a legnagyobb értékben érkezett hazánkba import tejtermék. Export vonatkozásában a 2014. év volt a rekord, a 2015. évi adatok ettől 6%-kal maradnak el. Az export-import egyenlege közel azonos a két év viszonylatában.

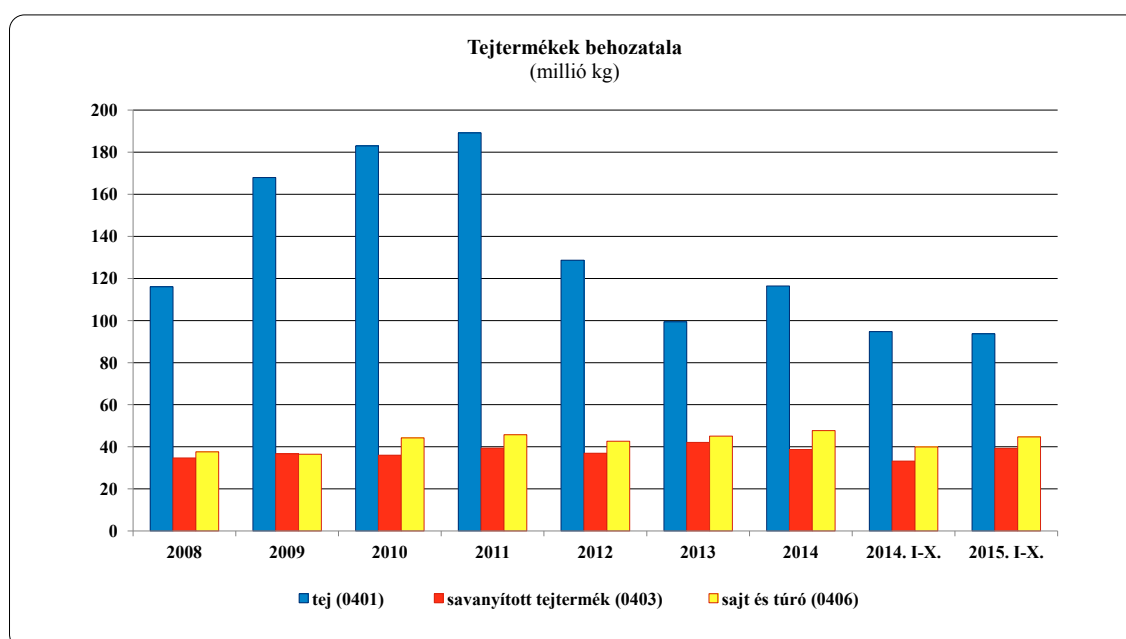
Forrás: KSH

A folyadéktej fogyasztás növekedése folyamatos, amit jól mutat, hogy a belföldi értékesítésről rendelkezésre álló 2015. I-X. hónap adatait alapul véve csaknem 50%-os növekedés becsülhető 2015. évre a 2014. évben belföldön értékesített mennyiségekhez képest. Az adatok alapján a fogyasztói tej importja éves szinten 3%-kal csökkenhet, tehát a megnövekedett belföldi értékesítést hazai termékekkel érte el a piac. A hazai fogyasztói tej piacon leginkább jellemző szlovák tej importja a 2014. évvel megegyező szinten maradhat, csak egy enyhe, 1,5%-os növekedés becsülhető a rendelkezésre álló adatokból. Részaránya a teljes importból a 2014. évi 46%-kal szemben 2015. I-X. hónapjában 50%-ra emelkedett, éves szinten pedig 49%-os arány prognosztizálható.

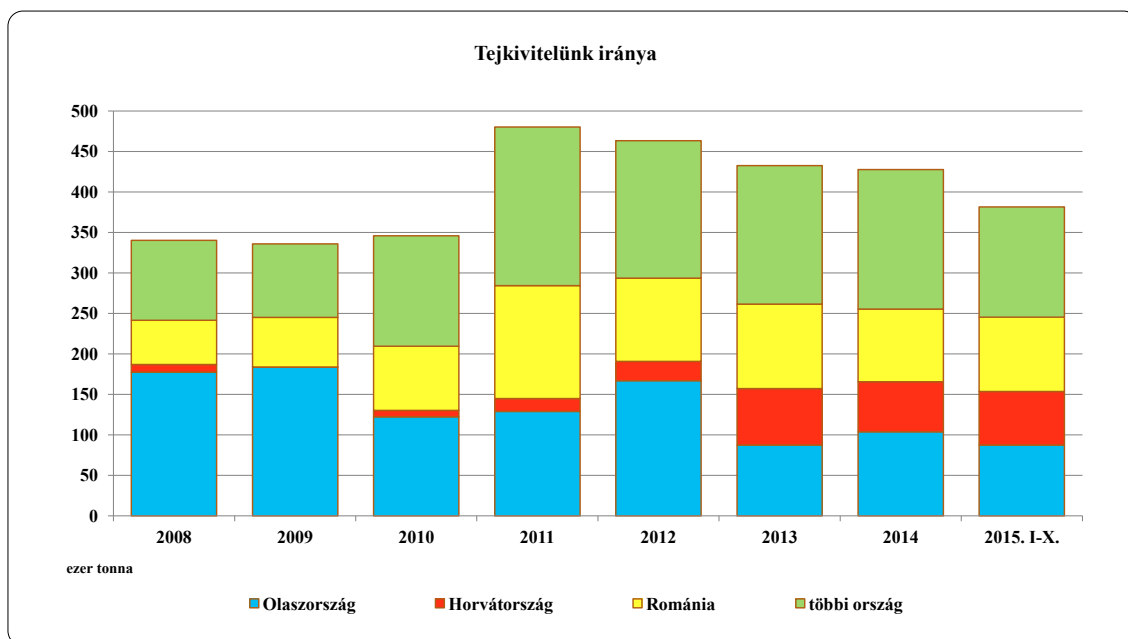
Forrás: KSH

A főbb tejtermékek behozatalában továbbra is a fogyasztói tej áll az első helyen, mennyisége azonban csökken. 2015 első 10 hónapjának fogyasztói tej importja 1%-kal alacsonyabb 2014 azonos időszakához képest, az egész évre becsült mennyiség pedig 3%-os csökkenést mutat. Határozott emelkedés várható ugyanakkor a sajt és a savanyított tejtermékek importjában 2015/2014 viszonylatában. Az év első 10 hónapjában sajtból 12, savanyított tejtermékekből 18%-kal több import érkezett hazánkba. Ezen adatokat figyelembe véve sajtnál éves szinten 12, a savanyított tejtermékeknél jelentősebb, 22%-os növekedés várható a behozott mennyiségek tekintetében.

Forrás: KSH

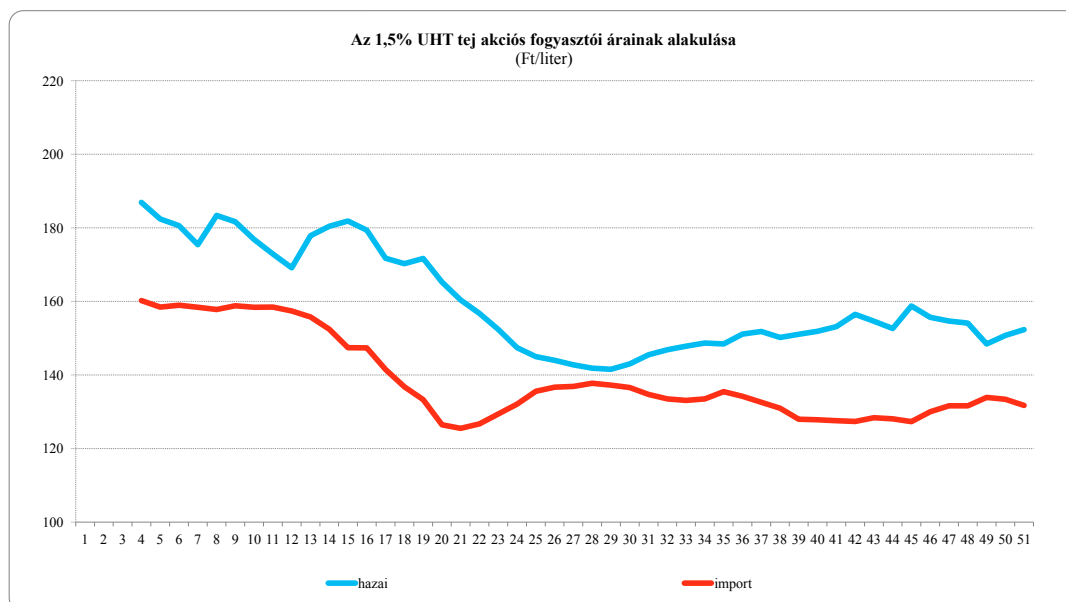
A hazai nyerstej export főbb célországai közül 2014. évben Olaszország irányába nőtt, Románia és Horvátország irányába csökkent a kivitel. 2015. I-X. hónapjának adatai az olasz export stagnálását, ugyanakkor a másik két reláció határozott növekedését mutatják. A 2015. évre becsült adatok az olasz export 1, a román export 23 és a horvát export 28%-os növekedését vetítik előre. Az adatok alapján a nyerstej export teljes mennyiségének 7%-os emelkedése várható éves szinten 2014. év viszonylatában.

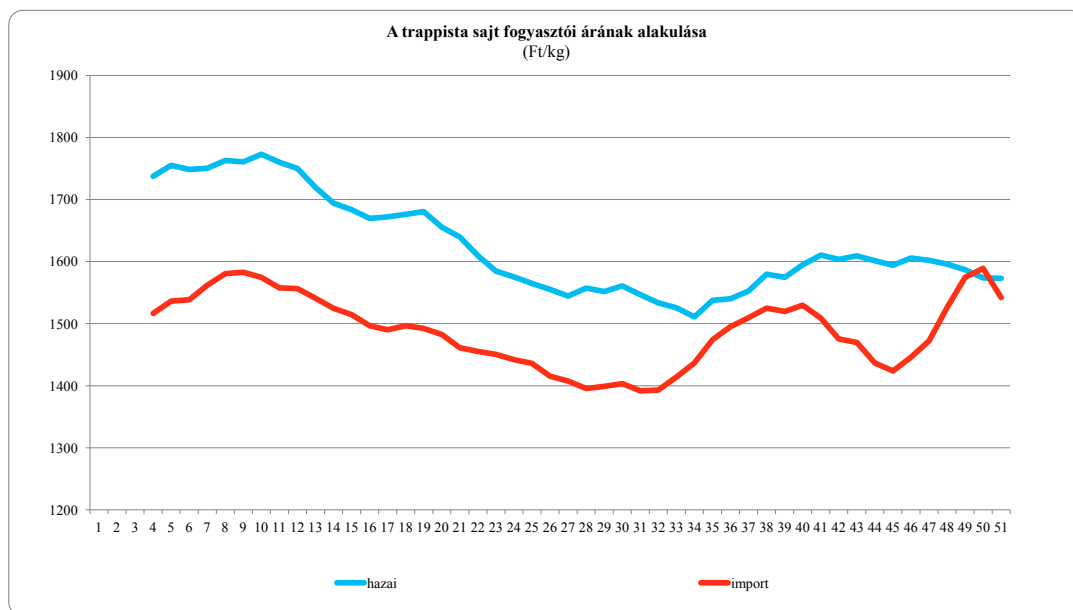
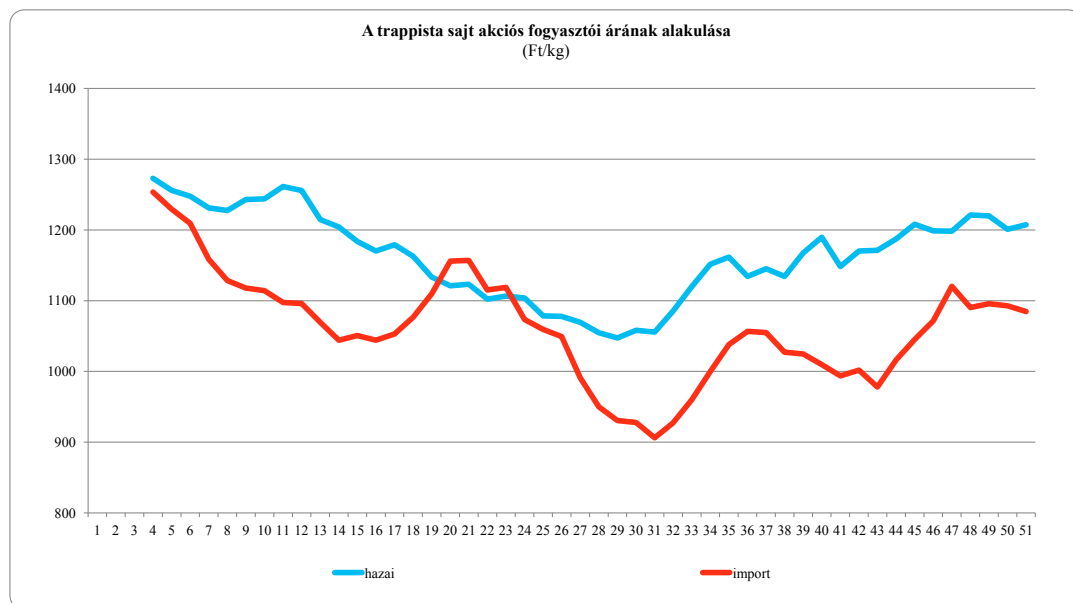
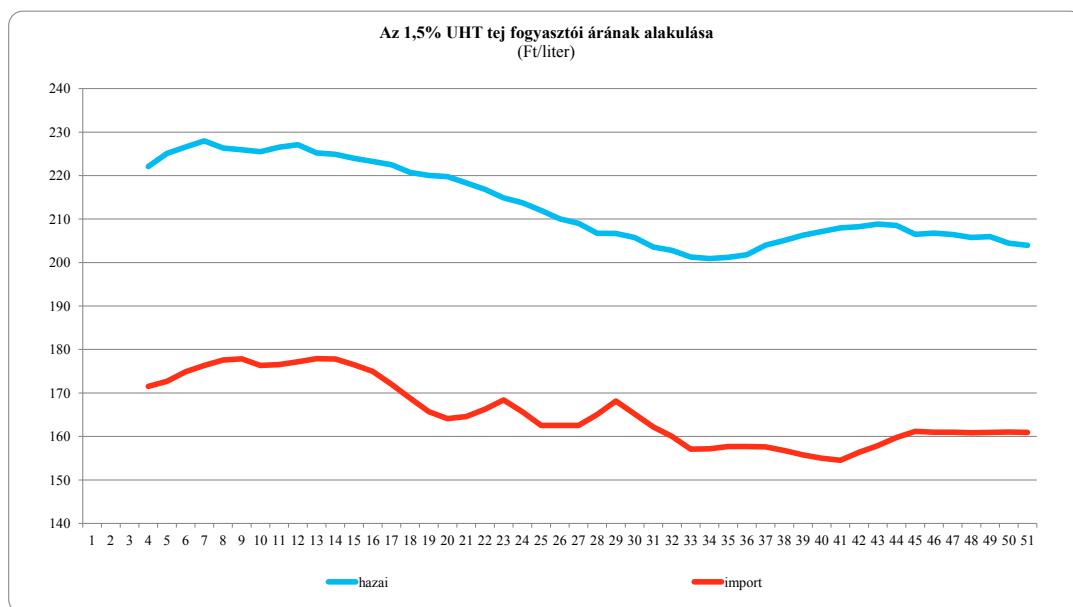
Forrás: KSH

FOGYASZTÓI ÁRFIGYELÉS

Az Agrárgazdasági Kutató Intézet 2015. január 1-től valamennyi termékpályán megszüntette a fogyasztói árfigyelését. Tekintettel arra, hogy az import és hazai 1,5%-os UHT tej, valamint a trappista sajt hazai fogyasztói ára az ajánlott fogyasztói ársáv meghatározásához, az éves árelőrejelzés kiszámításához, valamint egyes döntések, számítások háttér információjaként is szükséges a Terméktanácsnak, ezen termékek vonatkozásában az árfigyelést felvállaltuk.

A fogyasztói árak vizsgálata – az AKI módszertanát követve – heti rendszerességgel, az adott hét ugyanazon napján, ugyanazon 8 áruházlánc ugyanazon budapesti egységében történik.

A grafikonok a 2015. évben mért fogyasztói árak alakulását mutatják. Az egyes hetekhez tartozó adatok a heti árfigyelés során az adott áruházak kínálatában megtalálható 1,5% zsírtartalmú UHT tejek és trappista sajtok fogyasztói áraiból számított átlagárakat tartalmazzák, normál és akciós, valamint import és hazai bontásban.

EU TEJPIACI HELYZET

Az Európai Tejpiaci Megfigyelőközpont legfrissebb felvásárlási adatai alapján az EU nyerstej szállítása a 2015. január-októberi időszakban 1,8%-kal volt magasabb a 2014. évi szintnél. A 2015. április-októberben mért adat ugyancsak magasabb az előző évi szintnél, a növekedés mértéke 3,1%. A tagállamok között a legnagyobb növekedést továbbra is Írországban mérték (+11,4%), Magyarország Belgium, Hollandia és Luxemburg mögött az 5. helyen áll 4,9%-os termelésnövekedéssel. Hazánk 2015. április-októberi időszakának felvásárlása már közelíti az uniós átlagot, 3,4%-kal volt az előző évi szint felett. A főbb tejtermékek közül a sovány tejpor uniós termelése jelentősen (+8%) növekedett, de emelkedett a vaj (+3,3%) és kis mértékben a sajt (+0,8%) termelése is. Csökkent a teljes tejpor (-5,3%) és a kezelt tej (-0,2%) termelése.

Az uniós nyerstej árról rendelkezésre álló 2015. novemberi adat szerint az átlagár kis mértékben (+0,8%) tovább emelkedett (30,78 EUR/100 kg), az egy évvel korábbi árszinthez képest a csökkenés is mérsékeltebb, 11%-os. A decemberre becsült átlagár (30,60 EUR/100 kg) ugyanakkor csökkenést vetít előre. A magyarországi átlagár (25,21 EUR/100 kg) is követte az uniós trendet (ezzel a 28 tagállam közül a 25. helyen állt), de az egy évvel korábbi árszinthez képest a csökkenés az uniós átlagon felüli, a tagállamok között a legmagasabb, 22%-os.

Az olasz spot árak szeptember-október hónapokban javulást mutattak, de ezt követően újabb határozott csökkenés vette kezdetét (2015.12.27-én 32,0 EUR/100 kg). A holland spot ár az őszi hónapokban kisebb-nagyobb ingadozások mellett viszonylagos stabilitást mutatott, majd december elején az áprilisinál is drasztikusabb csökkenés kezdődött (2015.12.27-én 13,0 EUR/100 kg).

A főbb tejtermékek közül a sajt árak viszonylag stagnáló, enyhén csökkenő szinten maradtak, a 2016. januári árak 8-12%-kal maradnak el a 2015. januári áráktól. A vaj ára szeptember hónaptól viszonylag stabil növekedést mutat, az árszint már meghaladta a 2014. év végi szintet. A sovány tejpor árakban ősszel jelentkezett határozott javulást követően november végén, december elején újabb csökkenés kezdődött. (2016. januári árak – Sovány tejpor: 172 EUR/100 kg, Vaj: 298 EUR/100 kg, Teljes tejpor: 227 EUR/100 kg, Cheddar: 287 EUR/100 kg, Edami: 253 EUR/100 kg, Gouda: 253 EUR/100 kg, Emmentáli: 384 EUR/100 kg, Savópor: 59 EUR/100 kg) A teljes tejpor és a vaj kivételével valamennyi termék esetében elmondható, hogy az árak az egy évvel korábbi szintnél alacsonyabbak.

A sovány tejpor átlagára augusztus végén a 169,8 EUR/100 kg intervenciós ár alá esett, majd átmeneti javulást követően decemberben újra közelíteni kezdte azt.

A 2015. január-októberi export adatokat vizsgálva megállapítható, hogy a vaj és a sovány tejpor exportja egyaránt 8%-kal emelkedett, a teljes tejpor esetében az előző évvel megegyező mértékű, a sajt esetében pedig 3%-kal alacsonyabb a kivitel mennyisége 2014 azonos időszakához képest. Az import vonatkozásában továbbra is jelentős a csökkenés a vaj esetében (-77%), míg a sajtnál a csökkenés mértéke 24% a 2014. január-októberi időszakhoz viszonyítva a mennyiségi adatokat. Az EU vaj exportjának fő célországai az USA, Szaúd-Arábia, és jelentős mértékben emelkedett a kivitel Egyiptom irányába. A sajt export főbb célpiaca az USA, Japán és Svájc. A sovány tejpor esetében Algéria, Egyiptom és Kína áll az első három helyen.

A 2015. decemberi világpiaci árak alapján elmondható, hogy a vaj és a teljes tejpor esetében az USA árai a legmagasabbak. A sovány tejpor és sajt árak közel azonosak, de az EU árai kismértékben meghaladják a versenytársakéit. Az USA-ban 2015. január-október hónapokban a sajt előállítás 2,4%-kal növekedett, míg a vaj előállítás enyhén (-1,4%), a sovány tejpor termelése viszont jelentős mértékben (-23,2%) csökkent. Ausztráliában emelkedett a sovány tejpor (+17%) és a sajt (+6,1%) termelése, a vajé ugyanakkor csökkent (-2,4%).

A főbb tejtermékek előállításának rangsorában az EU a tejnél, a sajtnál és a sovány tejpornál is az első helyen áll, míg a vajnál a második. Továbbra is magasabb a tejtermelés az előző évi szintnél Ausztráliában (+2%) és az USA-ban (+1,3%), Új-Zélandon azonban a termelés csökkent (-3,4%). Az átlagár Új-Zélandon a 2015. júliusi mélypont (20 EUR/100 kg) után emelkedésnek indult, októberben elérte a 23,1 EUR/100 kg szintet. Az USA-ban a 2015 júniusa óta tartó csökkenő tendencia folytatódott, októberben 35,3 EUR/100 kg volt az átlagár.

KÖZÉPTÁVÚ KILÁTÁSOK – AZ EURÓPAI UNIÓ MEZŐGAZDASÁGI TERMÉKPÁLYÁI ÉS JÖVEDELMEI, 2015-2025

Az Európai Bizottság elkészítette az Európai Unió főbb mezőgazdasági termékpályáira és a mezőgazdasági bevételekre vonatkozó középtávú kilátásait a 2015-2025 időszakra, az elemzés elkészítésekor legelfogadhatóbbnak ítélt makrogazdasági feltevések alapján, feltételezve a jelenlegi mezőgazdasági és kereskedelmi politika változatlanágát.

A feltevések viszonylag enyhe piaci változásokkal számolnak, míg a valóságban a piac sokkal nagyobb ingadozásra hajlamos. Éppen ezért a kitekintés nem minősül előrejelzésnek, az csak azt az agrárpiaci átlagos trendet tükrözi, amely az adott makrogazdasági környezetben és változatlan politikai irányelvek mellett várható.

Az elemzés az agrártermelésről 2015. szeptember végéig rendelkezésre álló adatok és az Európai Bizottság által használt agrár-gazdasági modell alapján készült.

A tej és tejtermékekre vonatkozó összefoglaló rész szerint a nyerstej és a tejtermékek jelenlegi alacsony árszintje legfőképpen a világ és az EU kínálatbővülésének köszönhető, amely éppen egybeesett a kínai export csökkenésével, valamint az orosz importkorlátozás bevezetésével. A világ más régióinak import kereslete ugyanakkor jelentősen emelkedett és a vizsgált időszakban további egyenletes növekedése várható a népességnövekedés és a tejtermékeket preferáló étrend irányába történő elmozdulás hatására. Ehhez az is hozzátartozik, hogy Kína importjának újra növekednie kell.

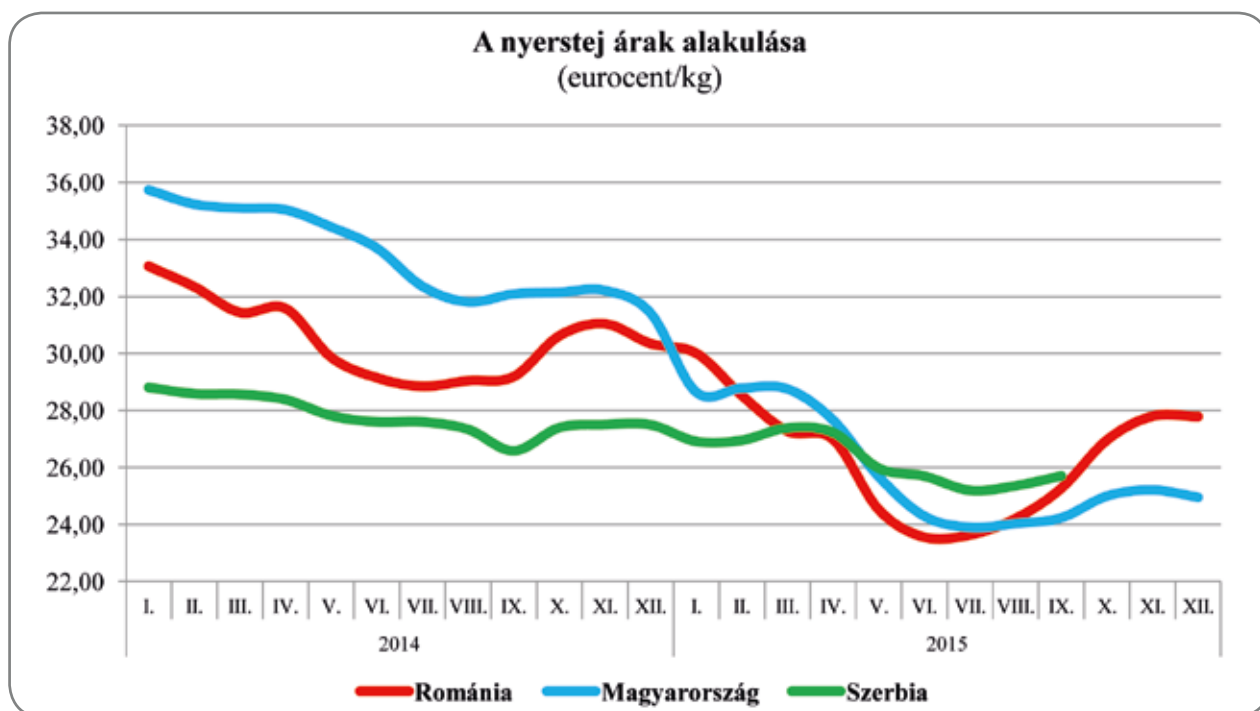
Habár a globális importban az elmúlt 10 év számaihoz képest alacsonyabb, évenkénti 2%-os javulás várható csak, ez, valamint az EU belső piaci keresletének növekedése a tejfelvásárlás évenkénti mintegy 1%-os emelkedését vetíti előre, miáltal 2025-re az EU tejfelvásárlása elérheti a 164 millió tonnát. Ugyancsak enyhe növekedés várható az EU globális exportból való részesedésében a termelésnövelésben rejlő jelentős potenciáljának köszönhetően (eltérően fő versenytársától, Új-Zélandtól, ahol a természeti erőforrások elérhetősége erősen korlátozza azt).

Rövidtávon a nyerstej árak mérsékelt javulása, majd a vizsgált időszak utolsó 5 évében egy 36 eurocent/kg átlagára történő emelkedése várható, összhangban a tejtermékek világpiaci árában várható változásokkal. A világpiac mérsékelt marad, 2025-re a kereskedelem csupán 7,5%-a lesz a termelésnek, a rövid távú piaci ingadozások kockázata tehát továbbra is magas lesz.

A következő 10 évben az Európai Unióban megtermelt többlet tej mintegy fele várhatóan tejpor (elsősorban sovány tejpor), több mint 30%-a pedig sajt előállítására kerülhet felhasználásra. Míg a tejpor többlet nagy része exportálásra kerül, a sajtgyártás növekedésének fő mozgatórugója a belső fogyasztás.

ROMÁNIA ÉS SZERBIA NYERSTEJ ÁRAI

A Magyarországgal szomszédos országok közül Románia és Szerbia nyerstej árai a korábbi időszakban mindig a hazai nyerstej árak alatt alakultak. Ez a trend 2015. évben megváltozott, és mára mindkét ország felvásárlási árai 5-10%-kal meghaladják a magyar tejtermelők részére kifizetett felvásárlási árakat. Romániában 2015 júniusában indult meg egy határozott javulás, 2015 decemberében csaknem 20%-kal magasabb árat fizettek a nyerstejért, mint fél évvel korábban. Az ok egyértelműen a tejtermékekre vonatkozó ÁFA kulcs 9%-ra történő mérséklésében keresendő. A szerbiai árak árelőnyére az orosz embargó adja meg a választ, az uniós tejtermékekre elrendelt importkorlátozás hatására ugyanis az orosz tejtermék kereslet többek között Szerbiából került kielégítésre.

A 2014/2015. KVÓTAÉV TELJESÍTÉSE

A nemzeti jelentések szerint tizenkét tagállam – Belgium, Dánia, Németország, Észtország, Írország, Spanyolország, Olaszország, Ciprus, Luxemburg, Hollandia, Ausztria és Lengyelország – teljesítette túl a 2014/2015 évi beszállítási tejkvótát összesen 2.938.000 tonna mennyiségben, amelyért mindösszesen mintegy 818 millió Euro kvóta túllépési illetéket kell fizetnie.

A 2014/15 évi uniós kvótateljesítés így 2,7%-kal – mintegy 3,9 millió tonnával – haladta meg a 2013/14 évi teljesítést. Mindemellett Belgium és Hollandia a közvetlen értékesítési kvótáját is túllépte 529 (1,6%), illetve 1.990 (2,6%) tonnával és így további 147.000, illetve 554.000 euró büntetéssel kell számolniuk.

A kvóta túllépési illeték fizetési kötelezettséggel rendelkező termelők pénzügyi terheit enyhítendő a tagállamoknak lehetőségük van az összeg három éves, kamat nélküli részletfizetés keretében történő beszedésére.

A kvótát túlteljesítő tagállamok többlet termelése a rendelkezésre álló kvótamennyiség 1,9%-a, mind a

beszállítási, mind a közvetlen értékesítési kvóta tekintetében. Ez az arány az előző kvótaévben 1,0% volt. A kvótáját alulteljesítő többi 16 tagállam közül 12 több mint 10%-kal maradt alatta a beszállítási kvótájának.

TAGÁLLAMI KÉRDŐÍV A TEJCSOMAG VÉGREHAJTÁSÁRÓL

A 1308/2013/EU tanácsi és európai parlamenti rendelet értelmében az EU Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottsága jelentéstételi kötelezettséggel bír a Tanács és az Európai Parlament felé a piaci helyzet alakulásáról és a tejcsoport végrehajtásáról. A jelentésnek ki kell térnie többek között a szerződéses kapcsolatokra, a szerződésre irányuló tárgyalásokra, az eredetvédelemmel vagy földrajzi árujelzéssel ellátott sajtok kínálat szabályozására, a termelői szervezetekre, szakmaközi szervezetekre. Az uniós tejpiaci helyzetre tekintettel a Mezőgazdasági és Halászati Tanács az eredeti 2018. december 31-i határidő 2016. évre történő előrehozatala mellett döntött. A tagállamoknak a részükre megküldött kérdőívek kitöltésére 2016 januárjáig van lehetőségük.

VÉLEMÉNYEK, ÉRDEKESSÉGEK

OZONE ZÖLD-DÍJAT NYERT A K&H

Az Ozone Zöld-díj nagyvállalati kategória első helyét kapta a fiatalok oktatását közép-pontba helyező „K&H a fenntartható agráriumért” ösztöndíjpályázat. Az agrár felsőoktatás mester és PhD képzésben részt vevő hallgatói számára idén először kiírt, és a fenntartható agrárium fejlődését támogató program aktualitását és széles közönséget megmozgató hatását értékelte a gödöllői Szent István Egyetem Klímatanácsa.

A Magyar Fenntarthatósági Csúcs keretében idén hatodik alkalommal adták át az OzoneNetwork tévécsatorna által alapított Ozone Zöld-díjat, amely öt kategóriában – nagyvállalat, kkv, magánszemély, civil szervezet és általános iskola – értékelte a fenntartható fejlődés érdekében tett törekvéseket. **Tóth László professzor, a Klímatanács és a bíráló bizottság elnöke** elmondta, mint minden évben, most is az újszerűséget keresték a pályázati anyagokban, és azt is figyelembe vették, hogy egy-egy projekt milyen tömeget mozgat meg, mennyire képes a környezetében pozitív változásokat előidézni.

A K&H Csoport a nagyvállalati kategória első helyét nyerte el a „K&H a fenntartható agráriumért” ösztöndíjpályázattal, amelynek célja, hogy anyagi támogatással segítse az ágazat jövőjét meghatározó fiatal szakembereket. Az ösztöndíjpályázatra 8 felsőoktatási intézmény

52 hallgatója nyújtotta be színvonalas szakmai pályamunkáját. Az ágazat legkiválóbb szakembereiből álló zsűri mindkét kategóriában három-három hallgatót díjazott, és a nyerteseknek a K&H összesen 1 millió forint támogatást nyújtott.

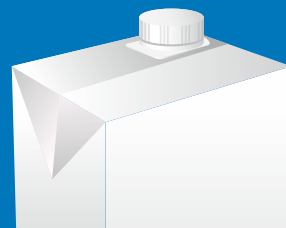
„A K&H Csoport elkötelezett a hosszú távon fenntartható fejlődés mellett, illetve több saját programján keresztül is részt vesz a fiatalok oktatásában. E kétőt ötvöztük, amikor idén először ösztöndíjpályázatot hirdettünk az agrárképzést folytató egyetemek és főiskolák mester és PhD képzésben résztvevő hallgatói számára, akik kutatómunkájuk, tanulmányuk során a fenntartható fejlődést tartják szem előtt. A beérkezett pályamunkák alapján szerencsére azt láttuk, hogy a fenntartható agrárium kérdése a fiatal generáció számára is kiemelt fontosságú” - mondta el **Tresó István, a K&H Agrárüzletág fejlesztési főosztály vezetője.**

„A díjazáson felül biztosítottuk az Agrár Klub egy estéjét a fiatal nyertesek részére, hogy tapasztalt cégvezetők előtt mutathassák be pályamunkáikat, és konkrét érdeklődés is mutatkozott az eredmények gyakorlati hasznosítására. Emellett a széles közönség felé is aktívan kommunikáltuk a fiatal szakemberek által vizsgált környezetbarát technológiákat, hogy a fenntartható fejlődés aktuális problémái és a pályázatokban bemutatott megoldási lehetőségek minél szélesebb nyilvánosságot kapjanak” – emelte ki Tresó István.

Kereskedelmi és Hitelbank Zrt.

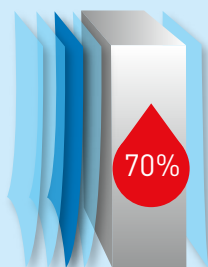
KARTONNAL, OKOSAN

Tetra Pak®: Az okos választás

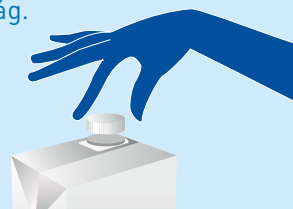
MEGÚJULÓ ALAPANYAG

A Tetra Pak kartondobozok 70%-a megújuló alapanyag: papír, aminek nagy része felelősen kezelt erdőgazdálkodásokból származik.

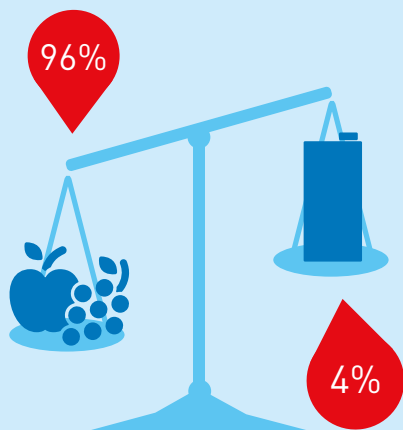
FOGYASZTÓI KÉNYELEM

Kényelmes fogás, könnyű nyithatóság. 2007 óta 10 Tetra Pak dobozt is könnyen használhatónak minősített a Svéd Reuma Társaság (SRA).

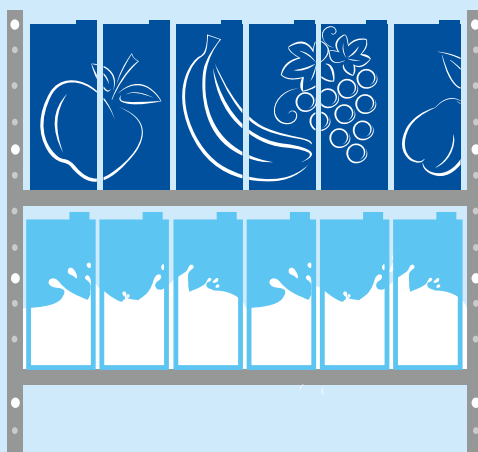
KIS SÚLY

Több termék kevesebb csomagolóanyagban. A teljes súly kb. 96%-a termék és 4%-a csomagolás.

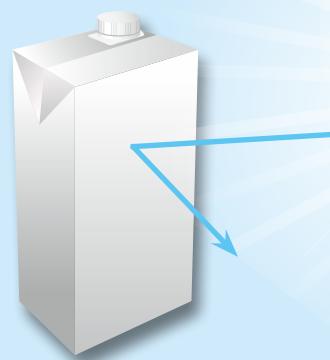
POLCHATÁS

Praktikus tárolás, kiváló polchatás és teljesen márkázható felület.

TERMÉKVÉDELEM

Az ultrapasztörizálás elpusztítja a baktériumokat, a Tetra Pak karton pedig kívül tartja a fényt, a levegőt és a káros anyagokat, mindezt tartósítószer nélkül.

IGÉNYRE SZABOTT MEGOLDÁSOK

A Tetra Pak különféle méret, forma és zárési megoldás 2.359 féle kombinációját kínálja. Kisebb, akár on-the-go és nagyobb, családi csomagolások.

2.359

ÉRTÉKES HULLADÉK

A Tetra Pak italos karton szelektíven gyűjthető! Erre a háztartások 90%-ának van lehetősége. A kartondoboz 100%-ban újrahasznosítható, ezért ökológiai lábnyoma alacsony.

Nagy lehetőség egy kis dobozban.
www.tetrapak.hu

A JÖVŐ ÉRDEKÉBEN

GÉNBANK-SEMEX MAGYARORSZÁG KFT.
GENOM + IVADÉKTELJESÍTMÉNY VIZSGÁLAT

Kövesse egész évben ajánlatunkat, hazai és import, kizárólag hivatalosan publikált genomvizsgált szaporítóanyag kínálattal!

Látogassa meg weboldalunkat: www.semex.hu

SEMEX®
MAGYARORSZÁG
GÉNBANK
Genetics for Life®

MINISZTERI RENDELETEK

61/2015. (X. 12.) FM rendelet az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott egységes területalapú támogatás, valamint az ahhoz kapcsolódó átmeneti nemzeti támogatások igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 5/2015. (II. 19.) FM rendelet alapján nyújtható átmeneti nemzeti támogatás jogcímeihez kapcsolódó támogatások összegének megállapításáról

1. Hízottbikartartás támogatása

A rendelet szerint összesen legfeljebb 3 318 473 000 Ft, történelmi bázis jogosultságonként legfeljebb 33 000 Ft támogatás vehető igénybe.

2. Tejtámogatás

A rendelet szerint összesen legfeljebb 12 737 667 600 Ft, történelmi bázis jogosultságonként legfeljebb 6,51 Ft támogatás vehető igénybe. A 2015. évben a fenti összegből előlegként 5 Ft/bázis jogosultság fizethető ki.

3. Anyatehéntartás termeléshez kötött támogatása

A rendelet alapján anyatehenek után összesen legfeljebb 3 266 149 000 Ft, egyedenként legfeljebb 27 916 Ft vehető igénybe.

4. Extenzifikációs szarvasmarhatartás támogatása

A rendelet alapján összesen legfeljebb 2 543 432 100 Ft, történelmi bázis jogosultságonként legfeljebb 33 000 Ft támogatás vehető igénybe.

62/2015. (X. 12.) FM rendelet a 2015. évi egységes területalapú támogatás, valamint az egyéb közvetlen támogatások összegeinek megállapításáról

1. Egységes területalapú támogatás

Az 5/2015. (II. 19.) FM rendelet alapján járó támogatás keretösszege 227 278 806 685 Ft.

A támogatásból 2015. október 16-tól kifizethető előleg mértéke hektáronként legfeljebb 31 868 Ft.

2. Éghajlat és környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatokra nyújtandó támogatás

A 10/2015. (III. 13.) FM rendelet alapján járó támogatás keretösszege 126 547 225 110 Ft.

A támogatásból 2015. október 16-tól kifizethető előleg mértéke hektáronként legfeljebb 17 748 Ft.

3. Termeléshez kötött közvetlen támogatás

A termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybe-

vételének szabályairól szóló 9/2015. (III. 13.) FM rendeletben meghatározott támogatási jogcímekre 2015. október 16. után kifizethető előleg maximális értékei

<i>9/2015. (III. 13.) FM rendeletben meghirdetett jogcím</i>	<i>Az előleg maximális mértéke (Ft)</i>
anyatehéntartás támogatás	35 948
hízottbika-tartás támogatás	13 227
tejhasznú tehéntartás támogatás	72 852
szemes fehérjetakarmány-növény termesztés támogatás	36 876
szálas fehérjetakarmány-növény termesztés támogatás	24 320

2015. évi CLXXXII. törvény az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény módosításáról

A módosítás szerint a felügyeleti díj mértéke a felügyeleti díj fizetésére kötelezett tevékenységből származó, jövedéki adó, illetve népegészségügyi termékadó nélkül számított

a) *előző naptári évi értékesítési nettó árbevételének, vagy*

b) *– személyi jövedelemadó-bevallásra köteles természetes személy – előző naptári évi bevételének 0,1%-a.*

A felügyeleti díj további összegű fizetésére kötelezettnek a 2014. naptári évi árbevétele alapján 2015. december 30-ig bevallást vagy helyesbítő bevallást kell tennie és a felügyeleti díjat 2016. január 31-ig egy összegben, késedelmi pótlék alkalmazása nélkül kell megfizetnie.

KORMÁNY RENDELETEK, HATÁROZATOK

436/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet a mezőgazdasági őstermelői igazolványról

A rendelet a mezőgazdasági őstermelői igazolványok nyilvántartásával, érvényesítésével, cseréjével, módosításával, használatának szabályaival kapcsolatos szabályokat rögzíti. Az igazolványokkal kapcsolatos ügyintézés (igazolvány kiadása, módosítása, cseréje és bevonása) továbbra is az ügyfél állandó lakóhelye szerint illetékes NAK megyei ügyintéző szervezeténél kérelmezhető. Az őstermelői igazolvány kiállítása és érvényesítése díjmentes. Minden, 2015. december 31-ig még hatályát nem veszített, papír alapon kiadott

őstermelői igazolvány 2016. december 31. napjáig használható.

1721/2015. (X. 6.) Korm. határozat a Vidékfejlesztési Program 2015. évre szóló éves fejlesztési keretének megállapításáról

A határozat a Vidékfejlesztési Program 2015. évre vonatkozó pályázati kiírások a jó keretösszegeiről és a pályázati felhívások kiírásának tervezett időpontjairól szól. Néhány állattenyésztési/élelmiszeripari vonatkozású felhívás:

<i>Felhívás neve</i>	<i>Felhívás keretösszege (Mrd Ft)</i>	<i>Felhívás meghirdetésének tervezett ideje</i>
Mezőgazdasági, erdőgazdálkodási és élelmiszerfeldolgozáshoz kapcsolódó egyéni és csoportos szaktanácsadás	13,90	december
Állattartó telepek korszerűsítése	6,00	december
Szarvasmarhatartó telepek korszerűsítése	20,00	december
Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés	158,60	október
Trágyatároló építése	5,60	október
Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása	51,50	október
Mezőgazdasági termékek értéknövelése és erőforrás-hatékonyság elősegítése a feldolgozásban	151,00	december

MINISZTERI RENDELETEK

69/2015. (XI. 2.) FM rendelet az agrárágazati szabályozás körébe tartozó egyes rendeletek módosításáról

A tehéntej termékpálya szabályozásában alkalmazott kvótarendszerről szóló 14/2010. (II. 23.) FVM rendelet módosítása:

A felvásárlónak a telephelyein tejtermelőnkénti naprakész kimutatást és nyilvántartást kell vezetnie az egyes beszállításokról, a felvásárolt tej mennyiségéről, valamint a felvásárolt tej tényleges zsírtartalmáról a rendelet 1. melléklete szerinti akkreditált laboratórium által mért adatok alapján. A dokumentumokat a kiállítás évének végétől számított három évig meg kell őrizni.

96/2015. (XII. 23.) FM rendelet a tejtermelőknek nyújtható ideiglenes rendkívüli támogatásról

A tejtermelők az állattenyésztési ágazatok mezőgazdasági termelőinek nyújtott ideiglenes rendkívüli támogatásról szóló, 2015. október 15-i 1853/2015/EU bizottsági rendelet alapján egyszeri, 9 505 286 euró összegű támogatásban részesülnek.

A támogatási keretösszeg a miniszteri rendelet alapján további 2 973 253 000 forint támogatással kiegészítésre kerül, amelynek forrása a Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény 1. melléklet XII. Földművelésügyi Minisztérium fejezet, 20. cím, 5. alcím, 8. Folyó kiadások és jövedelem-támogatások fejezeti kezelésű jogcímcsoport átmeneti nemzeti támogatások 2016. évi tejtámogatásra fordítható összege.

A támogatási kérelem nyomtatványát az MVH 2016. január 31-éig megküldi a tejtermelő részére, amelyet a tejtermelőnek a kézhezvételtől számított tíz napon belül kell kitöltve benyújtania a lakóhelye vagy a székhelye szerint illetékes MVH megyei ki- rendeltségre.

A támogatási összeg a termelői csoportokról szóló 81/2004. (V. 4.) FVM rendelet és a termelői csoportok elismeréséről szóló 42/2015. (VII. 22.) FM rendelet alapján elismert termelői csoport tagjai közé tartozó tejtermelők esetén 1,3-es szorzó alkalmazásával kerül megállapításra. Az MVH 2016. június 30-ig intézkedik a támogatási összeg ügyfél részére történő kifizetéséről.

47/2015. (XII. 30.) NGM rendelet az egyes miniszteri rendeleteknek a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény módosításával összefüggő módosításáról

A jogszabály módosítja többek között az Elektronikus Közúti Áruforgalom Ellenőrző Rendszer működéséről szóló 5/2015. (II. 27.) NGM rendeletet.

A módosítás szerint mentesül a biztosítékadási kötelezettség alól az az adózó, aki

- „a) az állami adó- és vámhatóság által vezetett minősített adózói adatbázisban szerepel,
- b) legalább két éve működik, és szerepel az állami adó- és vámhatóság által vezetett köztartozásmentes adózói adatbázisban, valamint a 11. § és 13. § szerinti bejelentés időpontjában nem áll adószám felfüggesztés hatálya alatt, vagy
- c) stratégiaileg kiemelt jelentőségű gazdálkodó szervezetként csőd-, vagy felszámolási eljárás alatt gazdasági tevékenységet folytat, és egyedi kérelme alapján az állami adó- és vámhatóság vezetője a biztosítékadási kötelezettség alóli mentességét engedélyezte.”

124/2015. (X.20.) számú MVH Közlemény a sovány tejpor magántárolási támogatásáról szóló 132/2014. (IX. 6.) számú MVH közlemény módosításáról

A módosítás szükségességét a Bizottság 2015. október 15-i, a 948/2014/EU végrehajtási rendeletnek a szerződéses tárolási időszak és a sovány tejpor magántárolásához nyújtott támogatás összege tekintetében történő módosításáról szóló 1851/2015/EU végrehajtási rendelete, valamint a Bizottság 2015. szeptember 17-i, a 947/2014/EU és a 948/2014/EU végrehajtási rendeletnek a vajra és a sovány tejporra vonatkozó magántárolási támogatás iránti kérelmek benyújtási határideje tekintetében történő módosításáról szóló 1548/2015/EU végrehajtási rendelete indokolja, amely a tej- és tejtermékágazatot érintő rendkívüli támogatási intézkedésként rendelkezik a sovány tejporra vonatkozó magántárolási támogatás módosításáról a jelen közleményben részletezett feltételek szerint.

Magántárolási támogatási kérelmet benyújtani **2016. február 29-ig** lehet.

A magántárolási támogatás összege a Bizottság 2015. október 15-i, 1851/2015/EU végrehajtási rendelete alapján az alábbi:

a) a **90 és 210 nap közötti támogatási konstrukció esetén:**

8,86 euró/tonna a rögzített tárolási költségekre, továbbá

0,16 euró/tonna/nap a szerződéses tárolás időtartamára;

b) a **365 napig tartó támogatási konstrukció esetén:**

8,86 euró/tonna a rögzített tárolási költségekre, továbbá

0,36 euró/tonna/nap a szerződéses tárolás időtartamára.

Az alkalmazott átváltási árfolyam a magántárolási támogatással érintett időszak kezdőnapja szerinti hónap első napját megelőzően az Európai Központi Bank által utoljára közzétett hivatalos forint/euró átváltási árfolyam.

127/2015. (X.22.) számú MVH Közlemény a sajt magántárolási támogatásáról

Jelen közlemény a sajt magántárolási támogatás jogcímben való részvétel részletes rendjét határozza meg és a benyújtandó nyomtatványokat rendszeresíti. Az MVH támogatást csak a Magyarország területén előállított és tárolt termékek esetében nyújthat.

Magántárolási támogatási kérelmet **2016. január 15-éig** lehet benyújtani.

A 2015. évben a magántárolási támogatás összege a Bizottság 2015. október 15-i, 1852/2015/EU rendelete alapján az alábbi:

a) 15,57 euró/tonna a rögzített tárolási költségekre, továbbá

b) 0,40 euró/tonna/nap a szerződéses tárolás időtartamára.

Az alkalmazott átváltási árfolyam a magántárolási támogatással érintett időszak kezdőnapja szerinti hónap első napját megelőzően az Európai Központi Bank által utoljára közzétett hivatalos forint/euró átváltási árfolyam.

128/2015. (X. 26.) számú MVH Közlemény az óvoda- és iskolatej program szabályozásáról szóló 19/2015. (IV. 24.) FM rendelet szerinti támogatás kifizetése iránti kérelem benyújtásáról

Az óvoda- és iskolatej program szabályozásáról szóló 19/2015. (IV. 24.) FM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) alapján támogatás vehető igénybe az óvodások és az iskolai tanulók tejjel és tejtermékekkel történő ellátására. Egy héten legfeljebb négy tanítási vagy nevelési napon, kedvezményezettenként és tanítási vagy nevelési naponként legfeljebb 0,25 liter tejegyenértékkel meg egyező mennyiségű tejtermék támogatható.

A támogatás alapja a szerződés szerinti bruttó vételár, de legfeljebb

a) az „I/a. teljes/félzsíros tej” és „I/b. zsíros/félzsíros ízesített tej” esetében 32,5 Ft/dl,

b) az „I/a. zsírszegény tej” és „I/b. zsírszegény ízesített tej” esetében 13,2 Ft/dl,

c) az „I/c. natúr joghurt és „I/c. natúr kefir” esetében 395 Ft/kg,

d) az „I/c. gyümölcsleves/ízesített joghurt” esetében 460 Ft/kg,

e) a „II. gyümölcsdarabos joghurt” esetében 485 Ft/kg,

f) a „III. ömlesztett sajt” esetében 1400 Ft/kg.

137/2015. (XI.16.) számú MVH Közlemény a 2015. évi egységes kérelem benyújtásáról szóló 45/2015. (IV. 8.) számú MVH Közlemény módosításáról

A Közlemény alapján a szemes fehérjetakarmánynövény termesztés támogatás igénybevétele esetén a minimális hozam meglétét igazoló dokumentumok beküldésére vonatkozó határidő módosult. A betakarítást követő két héten belül, de legkésőbb **2015. november 15-ig** kellett megküldeni az MVH részére a következő dokumentumokat:

Gazdálkodási napló másolata és

- betárolás esetén: tárolási napló vagy a tárolást és a betárolt mennyiséget igazoló egyéb dokumentum másolata,
- betakarítást követő két héten belüli értékesítés esetén számla vagy felvásárlási jegy másolata.

141/2015. (XI.24.) számú MVH Közlemény a tejfelvásárlókra vonatkozó jelentési és nyilvántartási kötelezettségekről és a felvásárlók által az intézkedés kapcsán használható nyomtatványok rendszerítéséről

A Közlemény a 2015. szeptember 8-tól hatályos, az egyes közvetlen támogatásokkal kapcsolatos, valamint egyéb agrártárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 52/2015. (IX. 7.) FM rendelettel, valamint a 2015. november 3-tól hatályos, az agrárágazati szabályozás körébe tartozó egyes rendeletek módosításáról szóló 69/2015. (XI. 2.) FM rendelettel módosított, tehéntej termékpálya szabályozásában alkalmazott kvótarendszerről szóló 14/2010. (II. 23.) FVM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) megváltozott szabályairól, valamint a felvásárlók számára előírt jelentési, illetve nyilvántartási kötelezettségekről ad tájékoztatást.

A Közös Agrárpolitika keretében működtetett tejkvóta-rendszer 2015. április 1. napján megszűnt. A tejkvóta-rendszer megszűnése következtében 2015. április 1-jétől nem kerül megállapításra a termelők részére rendelkezésre álló tejkvóta, valamint megszűnt az MVH tejkvóta-nyilvántartási kötelezettsége. A 2014/2015-ös kvótaévben indult, még folyamatban lévő ügyek, valamint a 2016 tavaszáig történő helyszíni ellenőrzések kapcsán a 177/2011. (XII.19.) MVH közlemény rendelkezéseit alkalmazni kell.

A Rendelet értelmében – a tejkvóta-rendszer 2015. április 1. napján bekövetkezett megszűnését követően – a felvásárlási tevékenységet folytató felvásárlóknak havi és éves jelentési kötelezettsége van.

Jelentősebb dátumok

Április 1.	Jelentési időszak kezdete
Minden hónap 28.	Felvásárlók előző havi beszállításokra vonatkozó jelentésének beküldési határideje
Május 14.	A felvásárlók éves jelentésének beküldési határideje
Március 31.	Jelentési időszak vége

EU JOGSZABÁLYOK

2015/1748 bizottsági végrehajtási rendelet (2015. szeptember 30.) a közvetlen kifizetésekhez és a területalapú, illetve állatokkal kapcsolatos vidékfejlesztési intézkedésekhez kapcsolódó előlegek szintje tekintetében az 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 75. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdésétől, valamint a közvetlen kifizetések tekintetében az említett rendelet 75. cikke (2) bekezdésének első albekezdésétől való, a 2015-ös kifizetési évet érintő eltérésről

A kedvezőtlen gazdasági helyzet egyes mezőgazdasági ágazatokban és különösen a tejpiacon súlyos pénzügyi nehézségeket és likviditási problémákat okozott a kedvezményezetttek körében. Ezért a Bizottság lehetővé teszi a tagállamok részére, hogy a 2015-ös kifizetési évben nagyobb mértékű előleget folyósítsanak a kedvezményezetttek részére.

Az 1306/2013/EU rendelet 75. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdésétől eltérve a 2015-ös kifizetési év tekintetében a tagállamok az 1307/2013/EU rendelet I. mellékletében felsorolt közvetlen kifizetések esetében (pl.: Egységes területalapú támogatás) legfeljebb 70 %-os mértékű, az 1306/2013/EU rendelet 67. cikkének (2) bekezdése szerinti vidékfejlesztési támogatások esetében pedig legfeljebb 85 %-os mértékű előleget folyósíthatnak.

2015/1851 bizottsági végrehajtási rendelet (2015. október 15.) a 948/2014/EU végrehajtási rendeletnek a szerződéses tárolási időszak és a sovány tejpor magántárolásához nyújtott támogatás összege tekintetében történő módosításáról

Tekintettel arra, hogy a sovány tejpor ára a belső piacon tapasztalható jelentős tejtúlkínálat és a továbbra is visszafogott világszintű kereslet következtében továbbra is csökkenő tendenciát mutat, a Bizottság olyan intézkedésekről rendelkezett, amelyek révén ösztönözhető, hogy – a piacra nehezedő nyomás enyhítése céljából – a gazdasági szereplők nagyobb mennyiségeket tároljanak. Emiatt nagyobb összegű támogatást nyújt azokban az esetekben, amikor a termékekre hosszabb szerződéses tárolási időszak vonatkozik.

a) amennyiben a szerződéses tárolás időtartama 90 és 210 nap között van, a támogatás:

- a rögzített tárolási költségekre 8,86 EUR/tárolt tonna,
- a szerződéses tárolás időtartamára 0,16 EUR/tonna/nap;

b) amennyiben a szerződéses tárolás időtartama 365 nap, a támogatás:

- a rögzített tárolási költségekre 8,86 EUR/tárolt tonna,
- a szerződéses tárolás időtartamára 0,36 EUR/tonna/nap.

2015/1852 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (2015. október 15.) az egyes sajtok magántárolására vonatkozó ideiglenes rendkívüli támogatási program megnyitásáról és a támogatás összegének előzetes rögzítéséről

Ez a rendelet ideiglenes rendkívüli magántárolási támogatási programról rendelkezik a 0406 KN-kód alá tarto-

zókra vonatkozóan, azon sajtok kivételével, amelyek e rendelet 3. cikk (1) bekezdésében említett érlelési időszakon túl nem alkalmasak további tárolásra.

A támogatás összege:

- a fix tárolási költségekre 15,57 EUR/tárolt tonna
- a szerződéses tárolás időtartamára 0,40 EUR/tonna/nap.

2015/1853 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (2015. október 15.) az állattenyésztési ágazatok mezőgazdasági termelőinek nyújtott ideiglenes rendkívüli támogatásról

A kereslet és a kínálat közötti erőteljes egyensúlyhiány miatt a tej- és tejtermék-, valamint a sertéshúságazat az elmúlt időszakban piaci zavarral szembesül.

A jelenlegi piaci zavarok eredményes és hatékony kezelése és az e zavarokból adódó helyzet, illetve piaci hatások folytatódásának vagy súlyosbodásának megelőzése érdekében a Bizottság egyszeri pénzügyi támogatás formájában támogatást nyújt a tagállamoknak az állattenyésztési ágazatok azon termelőinek támogatásához, akik – az orosz importtilalom meghosszabbítása és a szárazságnak a takarmánynövények hozamára gyakorolt hatása közvetlen következményeként – a legnagyobb árcsökkenést szenvedték el.

Az érintett tagállamok rendelkezésére bocsátandó pénzügyi támogatás az egyes tagállamok 2014/2015. évi nemzeti tejkvótája és nemzeti sertésállománya alapján kerül kiszámításra, a termelői tejár és a hasított sertés árának megfigyelt csökkenésével, az orosz piacoktól való függőség fokával, valamint a szárazságnak a takarmánynövények termesztésére és árára gyakorolt hatásával arányosan.

A tagállamok legkésőbb 2016. június 30-ig kifizetik a további támogatásokat.

A támogatás összege:

Magyarország 9 505 286 EUR

2015/2080 Bizottsági Végrehajtási Rendelet (2015. november 18.) a 2535/2001/EK rendeletnek az Ukrajnából származó tejtermékekre vonatkozó behozatali vámkontingensek kezelése, valamint a Moldovából származó tejtermékekre vonatkozó behozatali vámkontingens törlése tekintetében történő módosításáról

A Tanács jóváhagyta az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről Ukrajna között létrejött társulási megállapodásnak az Európai Unió nevében történő aláírását és ideiglenes alkalmazását. A megállapodás rendelkezik az Ukrajnából származó áruk behozatalára vonatkozó vámok eltörléséről, valamint

vámkontingensek bevezetéséről, melyek közül három tejtermékeket érint. A társulási megállapodást 2016. január 1-jétől ideiglenesen alkalmazni kell.

2015/2203 irányelv (2015. november 25.) az emberi fogyasztásra szánt kazeinokra és kazeinátokra vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről és a 83/417/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről

Az irányelv az emberi fogyasztásra szánt kazeinokra és kazeinátokra, valamint azok keverékeire vonatkozik. Megfogalmazza többek között a tagállamok kötelezettségeit, a jelölésekre vonatkozó szabályokat, valamint rögzíti az étkezési kazeinokra és kazeinátokra vonatkozó előírások szabályait.

PÁLYÁZATOK

Miniszterelnökség Agrárvidékfejlesztési Programokért Felelős Helyettes Államtitkársága (Irányító Hatóság) - VP-4-10.1.1-15. felhívása - Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés

A támogatás fő céljai a vidéki területek fenntartható fejlődésének támogatása, a környezet állapotának megőrzése és javítása, a mezőgazdasági eredetű környezeti terhelés csökkentése, környezetvédelmi szolgáltatások biztosítása, a természeti erőforrások fenntartható használatán alapuló mezőgazdasági gyakorlat erősítése. Kiemelten kívánja továbbá támogatni a biodiverzitás megőrzését a természetes életkörülményeik között (a gazdaságban), a természet, a víz, és a talaj védelmét a termőhelyi adottságoknak megfelelő termelési szerkezet kialakításával, a környezettudatos gazdálkodás és fenntartható tájhasználat kialakításával.

A felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg 158 666 709 293 forint.

Miniszterelnökség Agrárvidékfejlesztési Programokért Felelős Helyettes Államtitkársága (Irányító Hatóság) - VP-4-11.1.-11.2.-15. felhívása - Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása

Felhívás célja a biológiai sokféleség fenntartása és növelése, a természetes önszabályozó folyamatok erősítése, a talaj biológiai állapotának védelme és javítása, a növényvédőszeres szakszerűtlen használatából és a helytelen tápanyag-gazdálkodásból eredő kedvezőtlen környezeti hatások csökkentése, és az élelmiszerbiztonság garantálása.

A felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg 51.567.075.768 Ft

Miniszterelnökség Agrárvidékfejlesztési Programokért Felelős Helyettes Államtitkársága (Irányító

tó Hatóság) - VP5-4.1.1.6-15 felhívása - Az állattenyésztési ágazat fejlesztése, trágyatárolók építése

A felhívás alapvető célja, hogy az állattartó telepek megfeleljenek a trágyaelhelyezéssel kapcsolatos előírásoknak. A felhívás keretében támogatást kaphatnak azok a mezőgazdasági termelők, akik a jogszabályi határidő lejártáig nem tudták megvalósítani az előírásoknak megfelelő trágyatárolóikat. Ugyanakkor nem csak a jogszabályi előírások biztosítása miatt fontos, hogy valamennyi állattartó rendelkezzen a vonatkozó jogszabályoknak megfelelő, lehetőség szerint fedett trágyatárolóval, hanem az üvegházhatású gázok, valamint az ammónia kibocsátásának csökkentése miatt is. A trágyaelhelyezés problémájának megoldása továbbá hozzájárulhat a mezőgazdasági eredetű, pontszerű nitrát szennyezések csökkentéséhez, ezáltal a felszín alatti vizek minőségének javításához, valamint a tápanyag-körforgási folyamatok és az agrotechnológiai igények összehangolásához is.

A Felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg 5,6 milliárd Ft.

Miniszterelnökség Agrárvidékfejlesztési Programokért Felelős Helyettes Államtitkársága (Irányító Hatóság) - VP-19.1-15 felhívás - Helyi Fejlesztési Stratégiák elkészítésének támogatása

A Felhívás a Vidékfejlesztési Program 6. prioritásához kapcsolódik, amelynek átfogó célja a vidéken élők számára a vidéki települések élhetőbbé, vonzóvá tétele. Ezt a vidéki településeken elérhető szolgáltatások körének bővítésével, színvonalának és hozzáférhetőségének javításával, a szolgáltató kis léptékű infrastruktúra megerősítésével, valamint a lokális együttműködésekben (LEADER) rejlő belső erőforrások kihasználásával kívánja elérni. További cél a munkavállalás, a munkaerő mobilitás feltételeinek javítása, a lokális gazdasági tevékenységek segítése, közreműködés a vidéki szegénység és kirekesztettség oldásában speciális megoldások által.

A támogatás kapcsolódik továbbá a 2011–2020 közötti időszakra megfogalmazott Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiához is (NTFS), amelynek fő célja a társadalmi kirekesztés, szegénység elleni küzdelem és gazdasági fejlődés előmozdítása vidéken a helyi természeti és humán erőforrásokra és igényekre támaszkodva a helyi fejlesztési stratégiában megfogalmazottak alapján.

A támogatás fő céljai:

- helyi szintű kapacitásfejlesztés, bevonás, aktivizálás, képzések, szemléletformálás közösségi akciók szervezésén keresztül;
- megalapozott, a partnerséget és a helyi sajátosságokat tükröző, helyi igényeken alapuló, innovatív és reálisan megvalósítható Helyi Fejlesztési Stratégia elkészítésének elősegítése;

- reálisan megvalósítható helyi fejlesztési stratégia kiválasztása és a megvalósításban részt vevő szervezet LEADER fejlesztési források helyi koordinálására és a működéshez szükséges kiadásokra vonatkozó támogatási jogosultságának megállapítása a 2014-2020 közötti tervezési időszakra végleges LEADER HACS elismeréssel;

A Felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg 1 Mrd Ft.

Miniszterelnökség Agrárvidékfejlesztési Programokért Felelős Helyettes Államtitkársága (Irányító Hatóság) – VP-3-4.2.1-15 felhívás – Mezőgazdasági termékek értéknövelése és erőforrás- hatékonyságának elősegítése a feldolgozásban

A Felhívás célja, hogy lehetőséget biztosítson a gazdálkodók számára olyan fejlesztések végrehajtására, amelyek hozzásegítik őket tevékenységük gazdaságos folytatásához, továbbá a saját, illetve az alkalmazotti foglalkoztatás fenntartásához. A Felhívás további célja az ágazati szereplők versenyképességének javítása a legkorszerűbb, innovatív technológiák megvalósításával. Különös hangsúlyt kapnak a magasabb minőségű, speciális igényeket kielégítő termékek előállítására irányuló, valamint az erőforrás-hatékonyságot elősegítő beruházások.

A Felhívás feltételeinek kialakítása során az egyes szakágazatok speciális fejlesztési igényei és lehetőségei figyelembe lettek véve. A Felhívás keretében csak olyan fejlesztések támogatására van lehetőség, melyek összhangban vannak Magyarország közép- és hosszú távú élelmiszeripari fejlesztési stratégiájával, valamint az egyes szakágazati stratégiákkal. Jelen konstrukció keretében kizárólag olyan támogatási kérelmek támogathatóak, amelyek megfelelnek a fenti célkitűzésnek.

A Felhívás az Európai Unió 3-as, 5-ös és 6-os vidékfejlesztési prioritásaihoz, illetve az azokból képzett alábbi fókuszterületekhez kapcsolódik:

3A – keretösszege: 72,6 Mrd Ft

6A – keretösszege: 20,5 Mrd Ft

5B – keretösszege: 57,9 Mrd Ft

A Felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg a fenti fókuszterületi megosztás szerint 151 Mrd Ft.

A Felhívás 'A' célterülete a 3A és a 6A fókuszterületek, a 'B' célterülete az 5B fókuszterület megvalósulásához járul hozzá. Amennyiben a 3A/6A (együttesen), vagy az 5B fókuszterületek keretösszege kimerül, az IH a benyújtás lehetőségét felfüggesztheti vagy a Felhívást lezárhatja, illetve dönthet úgy, hogy a továbbiakban csak az egyik célterülethez tartozó tevékenységekre fogad be pályázatokat vagy csak az egyik célterülethez kapcsolódó költségeket ismeri el elszámolható költségként.

„MAGYAROK TEJ AKCIÓJA”

A Magyarartarka Tenyésztők Egyesülete, a Magyar Állattenyésztők Szövetsége, a Holstein-fríz Tenyésztők Egyesülete és Tej Terméktanács tag tejtermelők képviselői 2015. november 24-én felhívást tettek közzé „Magyarok tej akciója” címmel.

A felhívás főbb megállapításai az alábbiak voltak:

- A nyerstej ára 2014. év eleje óta – néhány hónap stagnálást kivéve – folyamatosan csökken. 2014 szeptemberéhez viszonyítva az árcsökkenés mértéke igen jelentős, 24,5%. A hazai nyerstej átvételi árának csökkenése jóval meghaladja az EU átlagot.
- A környező országok nyerstej árai alapján kijelenthetjük, hogy a régióban a magyar nyerstej árak a legalacsonyabbak. Sajnálatos tény az is, hogy idehaza a tejtermékek feldolgozói átadási árai sem nőnek. Eközben – ugyanebben az időszakban – minden más EU tagállamban emelkedés figyelhető meg a nyerstej, az átadási, illetve kiskereskedelmi tejtermék árakban is.
- Egyes EU tagállamokban a rendkívüli helyzet kezelése érdekében a termékpálya szereplői képesek voltak összefogni és megállapodni. A német tejtermelők tiltakozó akcióinak hatására mind a Lidl, mind az Aldi áruházlánc a kiskereskedelmi ár emelése mellett döntött a nyár végén. A Lidl 2015. augusztus végén jelentette be, hogy 2015. október elsejétől 5 eurocenttel emeli a fogyasztói tej átvételi árát. Ugyancsak 2015. október elsejei hatállyal az Aldi Nord és az Aldi Süd is áremelést hirdetett, a fogyasztói tej esetében 4, a vaj esetében pedig 10 eurocenttel magasabb az ár.
- Egyes hazai tejtermelők kényszerűségből már a takarmányozási költségek drasztikus csökkentését választották, mások pedig a tejelő szarvasmarha állomány kivágását fontolgatják.
- A Kormányzat, a tejtermelők és a tejfeldolgozók célja ugyanaz: hazai nyerstejből, itthon feldolgozott tej- és tejtermékek kerüljenek minél nagyobb arányban a hazai polcokra. Segíteni kell a hazai tej- és tejtermék értékesítésének növelését. Ez az agrárpolitikai cél teljesen azonos más EU tagállamokban látott trendekkel.
- A magyar tejtermelőknek és a magyar feldolgozóknak egyaránt fontos, hogy a fogyasztók élelmiszerbiztonsági szempontból kifogástalan tej- és tejtermékekhez jussanak.
- Követeljük ezért azt, hogy a kiskereskedelmi láncok a feldolgozók átadási árait emeljék meg. A feldolgozók ezt az áremelést a nyerstej felvásárlási árában érvényesítsék. Követelésünknek országos demonstrációval kívánunk nyomatékot adni.

2015 decemberében (egyelőre) elhalasztották a demonstrációt a tejtermelők: az áruházak képviselőivel folytatott párbeszédnek kívánnak ezzel esélyt adni.

Egy új diagnosztikai eszköz a Vitafort szolgáltatási csomagban: Visiolait – Tejtükör

VISIOLAIT

A Visiolait avagy Tejtükör egy új diagnosztikai eszköz és értékelési módszer, amely képet ad a megvalósult takarmányozás hatásáról, a tehén szervezetének működéséről, és meghatározza azokat a kulcsfontosságú tényezőket, ellátási hiányosságokat, amelyek módosításával az egész állomány ellátásának hatékonysága javítható. 2014 őszétől a Noack Hungary Kft. – Vitafort Zrt. – Magyar Tejgazdasági Kutató Intézet – együttműködésében már itthon is folyamatosan elérhető a Vitafort új tejdiagnosztikai szolgáltatása. A szolgáltatás tavalyi bevezetését követően, a Vitafort partnerektől beérkező visszatérő kérdések megválaszolásán keresztül vizsgáljuk az hazai piacon egyedülálló szolgáltatás sajátosságait. A Vitafort szarvasmarha szakspecialistái felkészülten várják a további megkereséseket! Szolgáltatunk – éljen vele!

Mi is a Visiolait-Tejtükör ?

A Visiolait-Tejtükör egy olyan értékelési rendszer, amely az elegy-tej laboratóriumi vizsgálati eredményeiből kiindulva megmutatja,

hogy a megvalósult takarmányozás milyen hatással van a tehén szervezetének működésére. A hatások ismeretében úgy lehet módosítani a takarmányadagokat, hogy javuljon a tehénállomány táplálóanyag ellátásának hatékonysága.

Milyen vizsgálatokon alapul a rendszer?

Az értékelési rendszer alapja a rendszeresen, havi gyakorisággal vett elegytej minták kémiai összetételének, különös tekintettel zsírsav összetételének, zsírsav profiljának a vizsgálata.

Miért a tej zsírsav profilja az értékelés alapja?

A tejsír összetétele nem állandó, a zsírsavak aránya bizonyos határok között változhat. A tejsír összetétele jelentős mértékben függ a tehén étrendjétől, a felvett takarmányadag (TMR) összetételétől, valamint a tehén saját zsírszintézisétől.

Takács Tamás, értékesítési vezető, Noack Magyarország Kft.
Tóth Attila, szarvasmarha üzletágvezető, Vitafort Zrt.

Miért fontos a zsírsav profil?

Mert informál a tejben lévő telítetlen és telített zsírsavak arányáról, a telítetlen zsírsavakon belül az omega-3 és az omega-6 mennyiségéről.

Mire utalnak a különböző tejszír összetevők?

A hosszabb láncú telített zsírsavak (C16:0 és a fölött) akkor jelentkeznek nagyobb számban, ha zsírmobilizáció történik, változik a tehén fizikai állapota, veszít a súlyából. Erős összefüggés van a rövid láncú telített zsírsavak (C16:0 és az alatt) és a metántermelés között. Ha a fenti rövid láncú telítetlen zsírsavak aránya alacsony, akkor a metántermelés is kisebb léptékű, csökken az ebből eredő energiavesztés és javul a tejtermelés.

A telítetlen zsírsavak arányának növekedése javítja az energia hatékonyságot, növeli a tejtermelést.

Miért fontos az omega-3 zsírsav?

Az omega-3 zsírsav a telítetlen zsírsavak közé tartozó, úgy nevezett esszenciális zsírsav. Ezt a tehén szervezete nem tudja előállítani, a felvett takarmányon keresztül kell hozzájutnia. Kis mennyiségben tartalmazza a tejszír (0,2-1%), de a takarmányban mennyiségét növelve szignifikánsan javítható a tehén immunitása, általános egészségi állapota, teljesítménye. Ahogy a takarmányban növeljük az omega-3 mennyiségét (pl. lenalapú Easylin termékekkel) úgy a tejben is emelkedik, tehát, ha a tehén állapotán javítandó növeljük az omega-3-at a végtermék tej minősége, humán élettani szempontok szerint is értékesebb lesz. Az omega-3 zsírsav igazoltan gyulladáscsökkentő hatású, de a termékenységre, szaporodásra is előnyös.

Miért fontos az omega-3 és az omega-6 zsírsavak aránya?

Az omega-6 zsírsav is esszenciális zsírsav, de az omega-3-mal szemben emelkedő aránya kedvezőtlen a szervezet számára. Mindegyik zsírsav hormonok elővegyülete, prekursora, arányuk meghatározza a keletkező hormonok arányát, ez pedig jelentősen befolyásolja a szervezet metabolikus folyamatait. Ezeken a hormonokon keresztül fejt ki az omega-3 a gyulladásgátló, az omega-6 zsírsav az erősen leegyszerűsítve mondva "gyulladás-keltő" hatását.

Az omega-6 zsírsav arányának emelkedése kedvezőtlen az egészségre, ezen belül is leginkább a termékenységre és szaporodásra.

Mi a szolgáltatáshoz tartozó tejszír vizsgálat menete?

A Visiolait teszt a telepeken vett elegytej minták begyűjtésével kezdődik. A mintákból NIR vizsgálati módszerrel állapítják meg a tejszír zsírsav összetételét.

A minták begyűjtését és vizsgálatát a Magyar Tejgazdasági Kutató Intézet végzi, majd az eredményeket továbbítja a Visiolait BOCM PAULS F2M központjába.

A vizsgált értékek : Tejszír % / SFA (telített zsírsav) %, - C16 (palmitinsav), C18-3 (omega 3) / | Tejfehérje % | Tejkarbamid %

Az eredmények letöltődnek a BOCM PAULS oldalának megfelelő applikációjába, ami automatikusan lefordítja a laboreredményeket zootechnikai nyelvezetre, vagyis a tejelő tehén metabolikus állapotára.

A Visiolait riport, jelentés automatikusan a Vitafort szakcsalád e-mail címére fog megérkezni.

Hogyan történik az eredmények értékelése?

A havonta készülő kiértékelések vizuálisan könnyen áttekinthetők, gyorsan értelmezhetőek.

A részletes értékelést a helyi ellátó szakspecialistával együtt kell elvégezni, hiszen ő ismeri az alapanyagok és az adagok pontos paramétereit.

Az értékelésnél a mérési adatokat referencia értékekhez mérték, kiértékelési pontonként külön is kisebb elemzések történnek, a vizsgálatok összegyűjtött adatai időrendi grafikonokba kerülnek. (Ez azért is fontos mert nem minden telepre lehet azonos standardokat felállítani, ezért célszerű az SFA (telített zsírsav%), az OMEGA-3 és a metánszint idővonalas megfigyelése.) Ez utóbbi módot teremt a takarmánymódosítások, tömeg-takarmányváltások hatásának lekövetésére.

Milyen élettani területekről tájékoztat a Tejtükör?

A Tejtükörben vizsgált öt kritikus részterület: energia hatékonyság, fehérje hatékonyság, rost hatékonyság, acidózis kockázat, immunitás és egészség. Mindegyik részterület értékelése több mutató (mért és számolt érték) felhasználásával készül.

Egy új diagnosztikai eszköz a Vitafort szolgáltatási csomagban: Visiolait - Tejtükör

Takács Tamás,
értékesítési vezető, Noack Magyarország Kft.

Tóth Attila,
szarvasmarha üzletágvezető,
Vitafort Zrt.

A Tejtükör öt kritikus részterülete és főbb vizsgálati területei:

Energia hatékonyság	Fehérje hatékonyság	Acidózis kockázat	Rost hatékonyság	Immunitás és egészség
Energia felhasználás	Fehérjetermelés	Kérődzés	Rost mennyisége	Omega-3 státusz
Tőgyben elvesző energia	Fermentációs hatékonyság	Fehérje puffer	Tranzit sebesség	Karbamid státusz
Gyomorban elvesző energia	A diéta fehérje-egyensúlya			Energia státusz

A részterületek minősítése egy grafikonba kerül, jó vizualitással, öt, színnel jelölt hatékonysági kategóriába (rossz, aggályos, mérsékelt, megfelelő, kitűnő) sorolódnak az eredmények, jelezve a szükséges módosítás irányait.

Mit érhetünk el a Tejtükör értékelési rendszer használata alapján végzett takarmánymódosításokkal?

Az eddigi tapasztalatok alapján javuló energia és fehérje hatékonyság mellett, kedvezőbb zsírsav összetételű ada-

got és tejet, kiegyensúlyozottabb takarmányozást, miközben a takarmányozás hatékonysága révén a takarmányköltség is optimalizálódik. Az optimalizálás eredményeként termelt tej összetétele a humán táplálkozásban fokozottabban járul hozzá az egészséges állapot kialakításához és fenntartásához.

Felhasznált irodalom: Visiolait BOCM PAULS szakmai anyagai

Az **F2M** táblázat meghatározza az étrend kritikus pontjait. Ez az 5 kritikus tényező:

